

ARREGGEL

Ara 10 fillér

Második kiadás!

XVII. ÉVFOLYAM
43. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, *
1938 OKTÓBER 17

Ujra megkezdődnek a magyar-csehszlovák tárgyalások

A két delegáció pár napon belül előreláthatólag Pozsonyban ül össze

Párizs, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Francia diplomáciai körökben a késő délutáni órákban elterjedt az a hír, hogy

az olasz és a lengyel kormányok a vasárnap folyamán prágai követek útján jegyzéket nyújtottak át a csehszlovák kormánynak, amelyben nyomatékos, szinte elmentmondást nem tűrő hangon fel-

hívták arra, hogy a Komáromban megszakadt tárgyalásokat a magyar kormánnyal újból felvegyék, és Magyarország elé olyan ajánlatot terjesszenek, amely a jogos magyar követeléseket kielégíti és a további tárgyalásoknak alapját képezi.

Párizsban úgy tudják, hogy a tárgyalásokat néhány napon belül ezúttal Pozsonyban fogják folytatni és ha Róma és Varsó várakozása el-

lenére a csehszlovák kormány ez után is kitartana elutasító álláspontja mellett, úgy Mussolini nyomában utána Rómába hívja egybe a négyhatalom külügyminisztereinek vagy nagyköveteinek konferenciáját, amelyen a Münchenben lefektetett alapelvek szerint megvonják Magyarországot és Szlovákia új határait.

Sortűz Kassán!

Kassa, október 16.

A magyarság helyzete Szlovénzkóban napról napra elviselhetetlenebbé válik. A hatóságok újabb és újabb terrorcselekményeket követnek el a magyar lakossággal szemben.

Kassán az esti órákban katonasággal zsúfolt hatalmas teherautókat száguldóttak keresztül-kasul a városban és a katonák sortűzvetést adtak le, majd kézigépfegyverből is tüzeltek, hogy megfélemlítsék a lakosságot.

Ungvárott, Munkácsen a csehek bezárták a templomokat

és még vasárnap sem nyitották ki, nehogy az üldözött nép oda menekülhessen.

Az emberek most esténként a templomok előtti téren gyülekeznek és letérdelve imádkoznak a felszabadulásért. A cseh katonaság még ebben az időben sem ismer kíméletet és

nem egy helyen páncélkocsikkal rohan bele a népbe.

A vad tankrohamok során igen sokan megsebesültek. Az egész lakosságot lázadónak tekintik, a hatóságok nemesak a férfiakat, hanem

a nőket és a tíz-tizenkétéves gyermekeket is szászámra tartóztatják le és zárnak börtönökbe.

Gayda: »Térjen észre a cseh kormány!«

Róma, október 16.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) Az olasz sajtó vasárnap erőlyes felszólítást intéz Csehszlovákiahoz, hogy sürgősen teljesítse Magyarország jogos követeléseit.

A legtekintélyesebb olasz publicista, Gayda,

a Voce d'Italia vezércikkében ezt írja:

— Nem akarjuk elhinni, hogy a Csehszlovákiával szemben fenálló magyar követeléseit.

OSTROMÁLLAPOTOT rendeltek el a csehek a magyar Felvidéken

Pozsony, október 16.

A pozsonyi országos elnök a pozsonyi és kassai főállamügyésszel egyetértésben a pozsonyi, nagyszombati, dunaszerdahelyi, lévai,

A magyar határon vasárnap az esti órákban átvergődött menekültek egybehangzó jelentése szerint a cseh katonai és polgári hatóságok a Felvidék magyarlakta területén, Pozsonytól a román határig, elrendelték az ostromállapotot. A magyar lakosság határtalan izgalommal és kétségbeeséssel fogadta az ostromállapot elrendelését, mert joggal tart attól, hogy az ostromállapot ürügye alatt az üldözések és erőszakosságok még jobban fokozódnak.

A komáromi tárgyalások megszakadása után a felvidéki magyarlakta területeken újabb terrorhullám söpört végig, amellyel mind nehezebb és nehezebb nyomást gyakorolt a Felvidék magyarlakta területek népeire. A magyar lakosság több helyen szembehelyezkedett a cseh hatósági közegek féktelen terrorjával és ez a szembehelyezkedés több helyen véres összeütközésekre vezetett.

Iosonci, füleki, rozsnói, kassai és komáromi járásokban elrendelte az ostromállapotot. A rendelet vasárnap délután 2 órakor lépett életbe.

A prágai kormány tekintettel ezekre az eseményekre, vasárnap délután két órakor elrendelte a magyarlakta területeken az ostromállapotot. Délután kettőkor hirdették ki az ostromállapotot, amely azonnal, hasonlóan a ruszinszkoji ostromállapothoz, életbelépett. A prágai kormánynak ezt az újabb érthetetlen és indokolatlan intézkedését a felvidéki lakosság körében újabb provokációnak tekintik és eszköznek arra, hogy a felvidéki magyarság ellen még ridegebb és embertelenebb módon lépjenek fel.

A prágai kormánynak ez az eljárása újabb bizonyíték arra, hogy mi alatt Nyugat felé a békés megegyezésre irányuló szándékukat hangoztatják, azalatt a magyarlakta Felvidéken a legnyersebb elnyomás módszereihez folyamodnak.

A ruténföldön a végsőkig elkeseredett lakosság fegyvert ragadott már a cseh elnyomók ellen, akik valóságos rémuralmat teremtettek, máttól kezdve ugyanilyen rémuralmat igyekeznek teremteni a Felvidék magyarlakta területein és minden ok nélkül kihívják azt a magyarságot, amely húsz éven keresztül némán tűrte kizsákmányoló uralmukat. Mindennel ékebben bizonyítja a vasárnap elrendelt ostromállapot, hogy Prága mindaddig, amíg nem kényszerítik, nem hajlandó elismerni Magyarországot jogos követeléseit.

lések viszályt idézhetnének elő.

Ha a háborút sikerült elkerülni két helyen, el kell és el lehet kerülni a harmadik helyen is!

A müncheni értekezleten, amely a cseh nemzetiségi kérdést teljes egészében tárgyalta és rendezte, elismerték Magyarország követeléseit is. Ezeket tehát nem lehet különválasztani a kérdés teljes megoldási rendszerétől.

Ezek a követelések Magyarország elvitathatatlan nemzeti és természetes jogai és mindenki számára kötelességgé teszik az igazságos megoldást. Képtelenség volna, hogy amikor a legnagyobb nehézségeket rendben áthidalták, a régi cseh

rendszer utolsó drámája újból viszályokká fajuljon. Csehország felismeri, hogy régi politikai barátai kudarcot vallottak és ezért másfelé tájékozódik.

Térjen tehát észre a cseh kormány

a magyarok jogainak kérdésében is, akkor végleg túl lesz a válságon.

A Regime Fascista

»Igazságot Magyarországnak«

című cikkében azt írja, hogy a Münchenben összeült négy nagyhatalom nemcsak Németország, hanem Lengyelország és Magyarország érdekében is rendezte a cseh kérdést.

Prága és a „cirkusz-autonómia” ellen tüntettek és népszavazást követeltek a kassaiak Tiso beszéde közben

Miskolc, október 16.

(Magyar Távirati Iroda.) A cseh részről egyre szigorúbbá váló határzárlat ellenére vasárnap is

58 felvidéki lépte át a magyar határt

a vonal különböző pontjain. A menekültek között 30 polgári egyén, közöttük néhány asszony és gyermek. 28-an volt eszehszlovák katonák, akik közül 12-en szlovák nemzetiségűek. A polgári lakosság különböző erószakoskodások miatt keresett oltalmat magyar földön. A katonák politikai ellentétek, a tisztikar brutalitása, főként pedig a hetek óta tartó koplalás miatt szöktek át a cseh területeiről.

Az egyik szlovák altiszt, aki különben Kassa és Enyicke között küldönészolgálatot teljesített, szemtanúja volt annak a gyűlésnek, amelyen

Tiso elmondotta kassai beszédét.

A szószoki emelvény és a mikrofon mögött szavalókórus-szerűen külön eljenző-csoportok állottak, amelyeknek szereplését — mondja az altiszt

— bizonyára jól ki lehetett venni a rádióban is. Mindezek ellenére a hátrább szorult kassai közönség soraiban

parázs tüntetések

játszódtak le.

A szlovák katonaszökevény szerint a közönség tömött soraiban hol itt, hol ott tört ki a kormányellenes tüntetés.

»Ne hazudjatok! Elárultátok Hlinkát! Eladtátok a szlovákokat! Arulók! Le velük!«

— kiáltozták. A eszehszlovák karhatalom minduntalan kénytelen volt egész csoportokat kiemelni és elvezetni a tömegből. Mihelyt azonban az egyik helyről eltávolították a tüntetőket, más helyen kezdődött a demonstráció.

»Le az árulókkal! Nem akarunk Prága miatt elveszni! Vesszen Prága!

Népszavazást követelünk!

Éljen Tuka! Éljen Sidor!

El a cirkusz-autonómiával!

Önálló Szlovákszót akarunk! — így kiáltozott a tömeg.

Bethlen, Imrédy és Kánya együtt tanácskoztak vasárnap a külügyminiszter dolgozószobájában

(A Reggel tudósítójától.) Az a megfeszített munka, amelyet a kormány a Felvidék visszaszerzéséért és Magyarország jogainak a benesi taktikát folytató Csehszlovákiával szemben való érvényesítéséért folytat, va-

sárnap sem szünetelt. Imrédy miniszterelnök már kora délelőtt megjelent hivatalában és különböző szemlélyiségeket fogadott, közöttük Kozma Miklós volt belügyminisztert és Pataky Tibor államtitkárt. Imrédy

Béla déltájban hagyta el a miniszterelnökségi palotát és a külügyminiszteriumba hajtatott, ahová feltizenkettő után néhány perccel

megérkezett gróf Bethlen István.

A volt miniszterelnök nyomban Kánya Kálmán dolgozószobájába ment és kevéssel ezután Imrédy miniszterelnök is bekapcsolódott a külügyminiszter és Bethlen gróf között folyó tanácskozásokba.

Ez a beszélgetés mintegy másfél óra hosszat tartott

és Bethlen István gróf Imrédy mi-

BEVONUL?
Kendelje egyenruháját, felszerelését
ÉKEBELI
LUM és TESTVÉRE
cégnél
Váci u. 31-33.

niszterelnök távozása után is a külügyminiszter dolgozószobájában maradt, ahonnan délután két órakor jött le.

Pozsonyban vasárnap a templomból távozó magyarok ellen véres támadást intéztek szlovák fiatalemberek

Pozsony, október 16.

Pozsonyban vasárnap délelőtt a ferenciek templomában rengeteg magyar jelent meg a nagymisén. Nemcsak a templom telt meg, hanem a templom előtti tér is zsúfolva volt magyarokkal. A mise után a tömeg a Himnusz énekelte. Ekkor a rendőrség fedezete mellett

szélsőséges szlovák fiatalemberek nekítámadtak a templom előtt álló és a templomból kiözönlő magyaroknak és agyba-főbe verték őket.

A rendőrök és diákok brutális fellépése következtében az áhitatos tömeg soraiban többen megsebesültek.

Három súlyosan sebesültet a mentőknek kórházba kellett szállítani, kettőnek állapota életveszélyes.

További tizenegy súlyos sebesüléstől is érkezett jelentés. A könnyű sebesültek száma igen nagy. Sok tüntetőt előállítottak a rendőrségre, ahol véresre verték őket. Esterházy Lujza grófnőt, Esterházy János gróf nővérét, bevitték a rendőrségre, mert egy eszméletlen magyar embert be akart költözni. A rendőrség helyiségében

letépték róla a magyar párt jelvényét és csak a délután folyamán Jaross Andornak, az egyesült magyar párt elnökének közbelépésére bocsátották szabadon.

Vasárnap választott az Orvosi Kamara Elnök ismét Bakay Lajos lett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap 4200 orvos szavazott a Reáltanoda uccai gimnáziumban a Budapesti Orvosi Kamara új tisztikarának választásán.

Három lista

indult, mind a három az eddigi elnököt,

Bakay Lajos egyetemi tanárt jelölte elnöknek,

így Bakay professzor már a szavazatok összehámlálása előtt is megválasztott elnöknek volt tekinthető. Az

EPOL

listája alelnöknek Antal Lajost és

Born Józsefet, főtitkárnak Gyertyámossy Jánost, titkárnak Radvány Sándort, ügyészek Nyáry Miklóst, pénztárosnak Molnár Istvánt, ellenőrnek Hudovernig Dénest jelölte. A

Szabadorvosválasztók

listáján az egyik alelnök szintén Antal Lajos, a másik Turner János, a főtitkár ugyancsak Gyertyámossy, titkár Balassa Benő, ügyész Seprényi Imre, pénztáros Bochkor Ádám, ellenőr itt Hudovernig. A

MONE

alelnöknek Taschner Jánost és Bézy Istvánt jelölte, főtitkárnak Köllő Zoltánt, titkárnak Gidró Lászlót, ügyészek és pénztárosnak szintén Seprényit és Bochkort, ellenőrnek Lehner Károlyt. A választást nagy agitáció előzte meg.

Eredmény ma, hétfőn este

7 órakor lesz.

MEGKEZDŐDÖTT AZ ŐSZI KÖNYV-IDÉNY

GEORGE SAVA

Gyógyító kés

Egy hírneves londoni sebész önéletrajza, élmények, különös esetek és furcsa kalandok tarka kaleidoszkópja.

Ara 4 pengő, egészvásznonban 6 pengő

Megtekinthető minden könyvesboltban

EGRY IRÉN

Zsarátnokot dobott az Úr

Kapisztrán János csodálatos élete köré szövődik ez a száguldó fantáziával megírt regény. Új magyar író első, hatalmas műve.

Ara 4 pengő, egészvásznonban 6 pengő

Megtekinthető minden könyvesboltban

BARABÁS GYULA

Elvesztett arcok

Kisebbségi sors: ez a regény tárgya és ez ad neki ma időszerűséget. Alakjai döbbenetesen elevenek, lírai mélység árad soraiból.

Ara 2.80 pengő, egészvásznonban 4 P

Megtekinthető minden könyvesboltban

G. SZOLOVEJCSIK

Potemkin

Katalin cárnő Oroszországa két életre ebben a műben, középpontjában egy romantikus sorsú, félreismert államférfi áll.

Ara 4 pengő, egészvásznonban 6 pengő

Megtekinthető minden könyvesboltban

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET R. T.

Mussolini a tisztázatlan nemzetközi helyzet miatt elhalasztotta torinói utazását

Róma, október 16.
Mussolini miniszterelnök október 18-án Torinóba akart menni. Hivatalosan közlik, hogy a Duce későbbre halasztotta utazását, mert a nemzetközi helyzet nincs teljesen tisztázva.

A ruszin nép elszánt szabadságharca dúl Bereg hegyeiben

Beregforrás közelében órákig tartott a véres közelharc!

Záhony, október 16.
(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A rendkívül megszigorított határzár ellenére is a Latorca völgyén keresztül az éjszaka magyar, de főleg ruszin menekültek érkeztek magyar földre. A menekülők elmondották, hogy

Bereg őslakosságát a cseh hivatalnokok, cseh esendőrök és Prágából a Munkács-Beregszász-Nagyszőlős-vonalra vezényelt felfegyverzett polgári osztagok brutális fellépése, kegyetlenkedései és kiméletlen rekvirálásai kétségbeesett ellenállásba kergették.

A latorcai, munkácsi, szolyvai és beregszászi járásokban a csehek péntek este ostromállapotot hirdettek.

Szerdán hajnalban ruszin felkelők Beregszász alatt felrobbantották a Vérke-patak vashídját.

A ruszin szabadesapatok Beregdórtól délkeletre, a Borsova partján és a beregszászi hegyekben gyülekeztek. Egész sereg beregmegyei falut cseh esendőrség tart megszállva, a lakosság nem mehet ki a földjeire sem, éjjel-nappal folynak a házkutatások és motozások, továbbá a rekvirálások.

A szolyvai járásban, Beregforrás környékén, többórás közelharc folyt ruszin felkelők és cseh esendőrök között.

Mátészalka, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Tiszaujlak-Királyháza-Técső vonalában a csehek újabb csapatokat vontak össze és a határ megsértése éjjel-nappal folyik. A menekültek elmondják, hogy a cseh esendőrök fegyver-, lőszer- és kézigranát-kutatás leple alatt sorra járják a beregi falvakat, kirabolják a magtárakat és a pincéket.

A fegyveres összetűzések most már állandóan ismétlődnek!

A határhozvetbe szolgálatra kivételesen ruszin nemzetiségű katonákat prágai politikai megbízottak ellenőrzik. A katonák élelmezése rossz, napokig nem kapnak a szolgálatban levő csapatok főtt burgonyát és káposztát egyebet.

Balassagyarmat, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Tegnap főlháborító cseh gáztelt történt Tólggyarmat közelében. Egy esendőrszázad betért a kocsmába és notázva, tréfálkozva telepedett oda a magyarok asztalához. Részegeknek látszottak a zsoldárok. Vezetőjük így szólt az emberekhez:

— No, testvérek, már csak búcsúzkodni jöttünk ide.

„Eternit“
FAL- ÉS BÜTORBURKOLÁSOK
BEMUTATÓHELYISÉGE
VI., Ó UCCA 4.
T. 115-416.

vatalosan közlik, hogy a Duce későbbre halasztotta utazását, mert a nemzetközi helyzet nincs teljesen tisztázva.

Tűzzétek csak ki nyugodtan az eldugott magyar zászlót, nem lesz már semmi baj... A szegény hiszékeny emberek erre

Komárom ütegek és gépfegyverek töviskoszorújában várja a szabadulást

Komárom, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A magyar-csehszlovák tárgyalások alatt cseh katona a hídfő kivételével alig volt látható, a város utcáin, a megszálló csapatokat a Várban tartották. Ma már Komárom egy megszállott és meghódított város képét mutatja, a főbb közlekedési vonalakon gépfegyverek állnak és az Erzsébet-szigeten ütegek és gépfegyverek meredeznek a magyar part felé.

A lakosság a tárgyalások megszakítását követő napon azzal tüntetett, hogy nem hagyta el lakásait

és az üzleteket is zárva tartották, úgyhogy a város teljesen kihalt volt. A magyar zászlókat a rendőrség mindenütt bevonatta és elkobozta, de a férfiak és nők mellén egyformán ma is a magyar kokárda virít.

A pozsonyi rádió át akarja fegyelemre oktatni a szlovák katonákat!

Pozsony, október 16.

Az este kétszer fordult felhívással a csehszlovák katonákhoz a pozsonyi rádió. Az első ilyen megszólalás tele volt panasszal. Azon sajnálkozott, hogy a cseh tartalékosokat, akik most Szlovénkóba érkeznek,

gyakran meglepi a csehellenes viselkedés.

»Mi lenne, ha most a csehek elhagynák Szlovénkót? — kiáltott fel a bemondó. — Ami az autonóm közhivatalban történik, az a kormány dolga, de a hadseregben senki sem pótolhatja manapság a cseheket, akiknek rosszul esik, hogy gyakran barátságatlan beszédet kell hallaniuk.«

A másik felhívást már maga a szlovák kormány intézte a hadsereghez, ezzel a megszólítással: »Tisztelt őrmesterek, altisztek és katonák!« Azt hangoztatta, hogy a kormány követeléseit csak úgy tartják tiszteletben, ha erős és egységes hadsereg áll mögötte. Az erős hadsereg feltétele pedig a rend és a fegyelem.

A két jellemző »rádiószózatnak« az a magyarázata, hogy

a szlovák katonák között a fegyelem teljesen meglazult,

ujjongva ugráltak fel az asztal mellől, és elmondták a csendőröknek, hogy bizony, van a házuknál magyar zászló, már régesrég: a padlason, meg a veremben.

A »részeg« csendőrök erre nyomban kijózanodtak, elfogták és elhurcolták a félrevezetett embereket,

a házaikban mindent átkutattak, azután kidoboltatták, hogy akinél magyar zászlót találnak, azt felakasztják. Így megy ez most napról-napra, minden községben! Nemcsak a magyarok, de az ellenük szító szlovákok is szörnyű szenvedéseket túrnak a cseh szoldateszkától. Este 8 óra után senkinek sem szabad kimeneni a házból, de az emberek lehetőleg otthon maradnak napközben is, mert félnek a csendőrtől, akik a leggonoszabb ürügyekkel hurcolják el őket, mint »magyar kémeket«.

Igy megy ez Füleken, Paláston, Kékkön, Korponán.

és a legkisebb falvakban is. Mindenki gyanús, aki él! Az egyik ipolymenti csehszlovák járás főnöke a járásába tartozó községek bíráihoz felszólítást intézett. Eszerint a községek bírái községük egyetemében kötelesek írásbeli nyilatkozatban kijelenteni, hogy községük nem a magyar, hanem a csehszlovák állam kötelékében akar továbbra is maradni.

mert nehezen tűrik a cseh feljebbvalókat.

Drégelypalánk, október 16.

Vasárnap délelőtt Ipolyságnál kilenc cseh egyenruhás magyar jött át cseh területéről és velük három polgári személy. Ezek a utóbbiak huszonkét hónapig voltak fogságban, mint politikai rabok. Néhány napja szabadon engedték őket, de ismét elfogatási parancsot adtak ki ellenük, mire megszöktek.

Beregszász tovább tüntet a Magyarországhoz való visszatérés mellett

Mátészalka, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Beregszászban a lakosság és a bevonult magyar és ruszin katonák minden cseh terror ellenére

napról-napra tovább tüntetnek a Magyarországhoz való visszatérés mellett.

A napokban az erős katonai őrzérratoktól megszállott utcákon egy katonai osztag vonult végig, amely ruszin katonákból állott és a »32-es baka vagyok én«, ismert katonanótát énekelte. A katonák betértek egyik vendéglőbe, ahol a közönség lelkes éljenzéssel fogadta és megvendégelte a ruszinokat, de a tüntetésnek hamar

Könnymű a bagolynak...

lát a sötétben is ...

Nem így az ember — szemének jó világításra van szüksége. Tökéletes világításhoz viszont olcsón jut, mióta itt az áramtakarékos új

TUNGSRAM
KRYPTON

híre terjedt és erős esendőrőzjárat jelent meg, hogy letartóztassa a ruszin katonákat.

A ruszin bakák azonban rövid kézitusa után »sech bajtársaikat« kidobták a vendéglőből, úgyhogy egy cseh századnak kellett felvonulnia, amely a ruszinokat a kaszárnyába kísérte.

Büntetésül a városparancsnok elrendelte, hogy a ruszin katonák ezentúl fegyver és szurony nélkül teljesítenek szolgálatot. A szombatról vasárnapra és a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka folytatódott a határ mentén a lövöldözés és a gépfegyvertűz, a cseh határorók és a határt megszálló csapatok a legkisebb zörejre is eszeveszett gépfegyvertűzet zúdítanak minden irányba.

Funk német miniszter ismét tanácskozott Sztójadinovicsal

Belgrád, október 16.

Funk német gazdasági miniszter Belgrádon átutaztában megbeszélést folytatott Sztójadinovics miniszterelnökkel, mégpedig jól értesült körökből származó hírek szerint a folyamatosan lévő német-jugoszláv kereskedelmi szerződéssel kapcsolatos tárgyalásokról. A szerződés kérdésében már Funk miniszter október elején belgrádi látogatása alkalmával elvi megegyezés jött létre.

88 ORION 99

Korszerű luxus-szuper rádiók. Mindkettő AL5 óriás teljesítményű vég-erősítő pentódával, sáv-erősítés és szelektívitás szabályozóval, fiziológiai hangszabályozóval, óriás dinamikus hangszóróval. A 99-es Orion rádió ezenfelül automatikus állomáshangolóval működik. Minden Orion rádiókereskedőnél kaphatók.

BEMUTATJA:
Sternberg Magy. kir. és udv. HANGSZERGYÁR, VII., Rákóczi út 60
Az ország legnagyobb és legszebb rádiótermei

Telefonok: 136-068, 144-354, 137-708

247 ezer szervezett frontarcos üzente vasárnap:

„Amíg mi itt vagyunk, ebben a hazában nem lesz forradalom!”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a pesti Vigadó nagytermében vezetőségi értekezletet tartott az Országos Frontarcos Szövetség.

Nyolcezer helyi szervezett képviselővel 1600 vezetőségi tag

jelent meg a gyűlésen, az ország minden részéről. Felhangzott a frontarcosok kürtjele, a harcban megpróbált férfiak ajkán felfohászott a Himnusz szent igéje és az elesett bajtársakért mondott ima, majd vitéz Takách-Tolvay József gróf országos elnök mondott megnyitóbeszédet. Beszélt a müncheni tárgyalásokról, majd így szólt:

— Ekkor új családias ért bennünket, mert amint a müncheni értekezlet megállapodása szerint likvidálni kezdték a cseh esődtömeget, nem azt a sorrendet követték, amelyet a természet követelt volna, nem a legnagyobb hitelezőt, Magyarországot elégitették ki elsősorban, hanem a rokonköveteléseket. Mert

azok mögött 75 milliós és 35 milliós erős nép állott.

De mi mögöttünk, a legfőbb hitelező mögött, csak egy szegény nyolcemilliós nép! De azért a mi felelős tényezőink, mikor Komáromba mentek, jó szívvel mentek oda. Azt hitték, hogy egyenes és méltó tárgyaló féllel ülnek le a zöld asztalhoz. Csálódtak és a magyar kormány, igazsága tudatában, meg is adta a méltó választ: otthagya őket és mozgósított!

Az elnök e szavainál tomboló lelkesedés tört ki a hatalmas teremben. Percekig tartott, amíg ez a forogó annyira lecsillapult, hogy folytathatta beszédét.

— Ki kell építeni a mi hadseregünket is. — folytatta — hogy rettegjen tőle, akinek rettegnie kell. Azután, a nehéz napok elmúltával meg kell valósítani a társadalmi rend szociális újraépítését, amelyből mi is ki akarjuk venni részünket.

Az elnök után vitéz Tóth András képviselő beszélt.

— Megmondom, hogyan kerülhetett sor a csehkeg szegényteljes ajánlatára! Már a komáromi tárgyalások elején jelentették a budapesti cseh kémek Prágának, hogy húzni-halasztani kell a dolgot, mert Budapesten órák alatt kitör a forradalom. Hát ebben tévedtek!

Amíg mi itt vagyunk, ebben a hazában nem lesz forradalom!

Ez az első nagy erőpróba és aki hisztérikus ezekben a percekben, azzal farkas-szemét néz a frontarcossá!

Viharos helyeslés, tomboló taps volt a visszhang Tóth András beszédére. Utána Kertész Elemér országos ügyvezető alelnök szólalt fel. Egységes nemzeti közvéleményt sürgetett.

— A nemzeti egységes közvélemény felépítéséhez hatalmas szervezlet és fegyver kell. Szervezett erőnk megvan, fegyvert pedig nemcsak mi tartunk, de másokkal is meg fogjuk azt tartatni.

Akik a zavarosban aká'nak halászni, a mi bajtársi tömegeinkkel találják szemben magukat!

Az országban ma frontarcos készütség van! A bajtársi parancsokat megkapták! Azoknak szigorú betartása a frontarcos vezetők kötelessége.

Ezután az elnök bejelentette, hogy éjjelkor beszélt vitéz Imrédy Béla miniszterelnökkel, aki a mai időkben nem jött itt személyesen megjelenni, de szeretettel köszönti frontarcos bajtársait, Isten áldását kéri rájuk és köszöni, hogy ez a tábor egy emberként áll mögötte. Vitéz Martsekényi Imre képviselő beszélt ezután:

— Kétszáznegyvenhét ezer szövetségi tag vezetője azért gyűlt ma össze, — mondotta — hogy kinyilatkoztassa:

mi a rend, fegyverem, összetartás és áldozatkészség rendületlen magyar hível vagyunk!

— Akik ezeket a komoly időket taktikázásra és egyéni politizálásra használják fel, azoknak

247.000 készütségben lévő frontarcos mutatja az öklét.

És ha erre sem térnének észre, lesújtunk mindenkire, aki össze meri tévesztani egyéni érdekeit a nemzet érdekével.

Ezután vitéz Kenyeres János, Fűrédy Lajos és Rajniss Ferenc képviselők szólaltak föl. Rajniss többek között így szólt:

— Senki sem tűrheti, hogy mikor rajtunk a háború lehetősége, akkor itt benn az országban bármilyen pártcélokért és bármilyen személyes sérelmekért vörösök módjára, hátulról támadják meg a nemzetet.

Az értekezlet egyhangúlag elfogadta Mezey Lajos képviselő határozati javaslatát s megbízta az elnököt, hogy a frontarcosok hódolatát fejezze ki a kormányzó előtt és köszöntésüket juttassa el Imrédy miniszterelnök-höz, Mussolinihez, Hitlerhez és Moszkoi elnökhöz. A Himnusz szavaival fejeződött be az értekezlet, amely után az egyenruhás frontarcos-alkulatok zeneszóval vonultak régió az Andrássy úton a Hősök teréig, ahol tisztelegtek az elesett bajtársak emléke előtt.

London közvetlen diplomáciai tárgyalást óhajt

London, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapi londoni lapok, úgylátszik, közös forrásból származó értesülés alapján egyöntetűen azt jelentik, hogy a magyar kormányban megvan a készség újból felvenni a csehszlovák kormányval a diplomáciai tárgyalások fonalát. Ezzel kapcsolatban a Daily Telegraph, amelynek kapcsolata a Foreign Office-szal közismert, hangsúlyozza, hogy

igen fontos lenne a magyar követeléseknek közvetlen diplomáciai tárgyalások útján való ki-elégítése.

mert sem Chamberlain, sem Daladier nem vélik jelenleg időszerűnek egy újabb négyhatalmi értekezlet összehívását. Felmerült az a gondolat is, hogy a négy nagyhatalom jegyzéket intézzen Csehszlovákiához, de egyelőre ezt a tervet is elejtették, mert

nem adták fel a reményt, hogy az újabb tárgyalások eredményesen fognak végződni.

A magyar ügyön kívül feszült figyelemmel kísérik Londonban a tovább folyó csehszlovák-német tárgyalásokat,

amelyek a területi kérdések sommás megoldása után most már politikai és gazdasági téren mozognak. Angol diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Hitler a jó szomszédi viszonyt a következő feltételekhez köti: 1. a francia és orosz szövetség felbontása; 2. a kommunista- és a szociál-demokratapártok feloszlása; 3. bizonyos gazdasági feltételek teljesítése, ideértve a cseh Nemzeti Bank aranytartalékának arányos felosztását.

Végleges német-cseh megállapodásra csak e feltételek teljesítése és a magyar követelések rendezése után kerülhet sor.

A népek önrendelkezési jogának szigorú érvényesítését követeli a Matin

Párizs, október 16.

(Az Információ jelentése.) Stephen Lausanne, a Matin főszerkesztője, akinek a francia külügyminisztériummal való jó kapcsolatai közismertek, feltűnést keltő cikkében vasárnap

óva int attól, hogy ismét beleessenek az 1919. évi hibákba.

A cikk az új Csehszlovákia határainak megvonásáról írva megállapítja, hogy most nem szabad a politikai

és hadászati meggondolásoknak érvényesülniök. Azok, akik ma beleesnek ugyanazokba a hibákba, amelyeket 1919-ben elkövettek, egy napon ezekért a hibákért ugyanúgy fognak fizetni, mint ahogyan Prága fizetett értük. A népek önrendelkezési jogát szigorúan kell érvényesíteni!

Ezt az elvet érvényesíteni kell minden népcsoportnál és nemzetiségnél.

Négy cseh miniszter utazik e héten Berlinbe

Prága, október 16.

Chvalkovsky külügyminiszter a minisztertanácsnak jelentést tett berlini és müncheni megbeszéléseiről. A jövő héten a egyes szakbizottságok foly-

tatnak megbeszéléseket Berlinben.

A minisztertanács ezekre a megbeszélésekre Kallus pénzügyminisztert, Karvas kereskedelmi és iparügyi minisztert, Feierabend

földművelésügyi minisztert és Vavrecka minisztert küldi ki.

A ruszin kormány szombaton tartotta első minisztertanácsát Ungváron. A Poledni List sokalja a ruszinszki kormány tagjainak számát.

Hat miniszter és egy miniszterelnök a kilenceszáz ezer lelket számláló Roszinszki részére aránytalannul sok

— mondja a lap — tekintve, hogy a hárommillió szlovák nemzet megelégedett öt tagból álló kormánnyal is. Csehországnak 13 tagot számláló kormánya van, a jövőben tehát a szlovák és kárpátaljai kormányt is számítva,

24 miniszter fog működni Cseh-szlovákia erősen megesőkent területén.

Prága német villanyáramot kap

Prága, október 16.

Prága villamosárammal való ellátása biztosítottnak látszik. Német részről értesítették a cseh fővárost, hogy Seestadt városa, amelynek villamosművei idáig Prága számára a villamos áramot szolgáltatták,

a német megszállás után is gondoskodik arról, hogy a cseh főváros áramellátása kielégítő legyen.

Frank német igazságügy miniszter Budapestre jön

(A Reggel tudósítójától.) Frank németbirodalmi igazságügy miniszter november 21-én Budapestre érkezik, hogy visszaadja Mikecz Ödön igazságügy miniszternek a nyáron Németországban tett látogatását. A német igazságügy miniszter budapesti tartózkodása alatt jogi tárgyú felolvasást is tart.

— A vasárnap hangja, országszerte: »Mindent vissza!«. Vasárnap ország-szerte megmozdult a magyar társadalom, hogy kemény akaratát hallassa és követelje a magyar Felvidék visszacsatolását. Szombatgyői főterén hatalmas gyűlés volt, amelyen tízezer főnyi tömeg jelent meg. Csúpor Sándor, a Revíziós Liga helyi elnöke megnyitó beszédet mondott, majd Heigl Dezső ügyvéd és Komuves János MAV műhelyfőnök beszélt. Határozati javaslatot fogadtak el, egyhangú lelkesedéssel. Helyesnek a kormány magatartását és kéri, hogy ha szükséges, a legvégsőbb eszközöktől se riadjon vissza a magyar győzelemért! Mezőcsát lakossága a Felvidék haladéktalan visszacsatolását követelte, nagyszabású, lelkes gyűlésen. A lobogókkal díszített és kivilágított Főtéren ott volt a község aprajánagyja. A »Korona«-szálló erkélyéről nyitotta meg a gyűlést Márk Béla földbirtokos. Utána Tóth Sándor református lelkész, Zs. Szabó Sándor kispápa, Zalkay József katolikus plébános, Simon Béla református lelkész és Kardos László polgári iskolai igazgató izzó szavait hallgatta a tömeg.

— Vasárnap Budapestre érkezett az új jugoszláv követ, Rasics Szevtozar, Jugoszlávia új magyarországi követe és meghatalmazott minisztere vasárnap Budapestre érkezett. Az új követ, aki 53 éves, Nisben született, a bécsi Theresianum elvégzése után Párizsban jogot hallgatott és közgazdasági tanulmányait Lipcsében végezte. Huszonhárom év előtt lépett a belgrádi külügyminisztérium szolgálatába és mint diplomata megfordult Bécsben, Rómában, Klagenfurtban, Zárában, Triestben, Prágában, Bukarestben, Berlinben és Milanóban. Rasics követ hosszú külföldi szolgálatának megszakításával több ízben a belgrádi külügyminisztériumban is teljesített szolgálatot, mint kabinetfőnök és mint a politikai osztály vezetője.

HYPEROL
szájvíztabletta ideális
száj- és torokfertőtlenítő

Vasárnap megmozdult a névtelen fiatal magyarság és hatalmas gyűlésen tüntetett a Felvidék visszacsatolása mellett és az itthoni rendbontók ellen

**„Elítélünk és leverünk minden olyan törekvést, amely a széthúzást, a pártoskodást vagy a forradalmat szítja!”
— jelentette ki a tízezres tömeg névtelen szónoka**

(A Reggel tudósítójától.) Az öntudatra ébredt magyar fiatalság tartotta zászlóbontó nagygyűlést vasárnap délelőtt a Szabadság téren. A névtelen magyarok tábora mozdult meg és tüntetett a Felvidék visszacsatolása mellett. Az Eszák szobra előtt félkörben állottak fel a Ganz-leventék táblahordozói. A táblákon ez a felírás:

Mindent vissza!

Azután a felvidéki városok nevei:

Pozsonyt vissza,

Érsekújvárt, Rimaszombatot, Nyitra, Okomáromot, Lévát, Losoncot, Rózsnyót, Kassát, Munkácsot, Beregszászt, Ungvárt vissza, vissza! Valóságos zászlóerdővel vonultak fel a levonték. Százti nemzetiszínű lobogót hoztak, hogy átadják a Fehér Ház Bajtársi Egyesületének a felvidéki városokba való továbbítás céljából. Hetven, ugyanevak a felvidéki magyaroknak színt zászlóval jöttek a cserkészek is és három magyar nemzeti lobogóval vonult fel száz magyarúri kis elemista fiúeska és leány: a ceglédberceli

német nemzetiségi iskola növendékei...

A kis magyarországi német gyerekek uszonnapénzükből gyűjtötték össze a három lobogó árát, hogy ők is juttassanak magyar zászlót a felvidéki magyaroknak. Egymásután érkeztek példás rendben, menetszlopokban az öregcserkészek, cserkészek, a hadirokkantok, az EMSzO kékruhás munkásosztályai, a KALOT mozgalom földműves ifjai, a Szent Imre körök, Szent Imre kollégiumok, a Szent Imre szentúrs, az Emericánások, a Keresztény Ifjúsági Egyesület, a Pro Christo, a Regnum Marianum, a Szociális Front, a Katolikus Lányok Országos Szövetsége, levonték, frontharcosok, különböző hazafias egyesületek és ezerszámra a Felvidék visszacsatolása mellett tüntető polgárság. A több mint húsz ezer főnyi tömeg soraiból szinte percenkint felhangzott szavalókóruszerűen a kiáltás:

— **Mindent vissza! Mindent vissza! Pozsonyt vissza! Kassát vissza! Mindent vissza!**

Azután szinte mennydörgésszerűen hangzott fel ezrek és ezrek ajkáról:

— **Rendet akarunk! Egyet akarunk!**

A tömeg tomboló lelkesedéssel ünnepelte az ünnepségre kivonult felvidéki magyarokat.

Cseh katonaruhában,

egyszerű, sőt egyik-másik rongyos munkásruhában jöttek át a cseh határzár ellenére, golyózáporban ezek a magyar fiúk, akik most könnyezve és mégis mosolygó arccal vonultak el a lelkesen éljenző tömeg előtt az ereklyés országzászlóhoz. Az emberek a vállukra emelték a Felvidékről az anyaországba menekült magyarokat, ölelték, szorongatták őket, elhatmozták ajándékokkal és

a nyitrai cseh gyalogezred magyar katonái,

a felvidéki bányavidékek egyszerű munkásai, napszámosok, kereskedősegédek, szabók és kisiparosok boldogan tűzték fel kabátjukra a magyar nemzeti színű kokárdát és beszéltek a felvidéki magyarok sorsáról. A szokásos vasárnap déli órségváltás után vitéz Rátvay tábornok intézett beszédet a hadirokkant bajtársakhoz, majd vitéz Arvátfalvi Nagy István hangoztatta a mai súlyos időkben oly szükséges összefogást.

— **Mi, frontharcosok — mondotta — azt akarjuk, hogy**

ne legyen különbség magyar és magyar között, se politikai, se faji, se felekezeti szempontból!

Ebben a szent összeforrásban és összefogásban fogjuk visszaszerezni a Felvidéket!

A sokszerekes tömeg lelkesen, tombolva ünnepelt.

— **Mindent vissza! Rendet akarunk!**

A másik tömegből felhangzik a szavalókórus.

— **Piros, fehér, zöld, Pozsony magyar föld,**

Piros, fehér, zöld, Kassa magyar föld. Mindent vissza! Mindent vissza! *Urmáneczky Nándor határozati javaslatban követelte a Felvidék visszacsatolását és a nem magyar felvidékiek örendelkezési jogának megadását.* Most

egy okomáromi menekült magyar

állt a mikrofon elé és tomboló lelkesedés mellett követelt fegyvert a felvidéki magyarság kezébe. Izzó magyar szavallat hangzott el ezután, egy névtelen magyar, a

névtelen Fialat Magyarság mozgalmának

egyik tagja szavallta el forrón, lelkesen, majd a névtelen munkás állott a mikrofon elé.

— **Mi a magyar munkás, a névtelen magyar dolgozó üzenetét küldjük a felvidékieknek — mondotta a munkásszónok — mi, akiknek egész életünk állandó harc az igazságot, az igazság erejével követeljük vissza most a Felvidéket, Lévát, Kassát és a többi magyar várost és falut.**

— **Mindent vissza! Mindent vissza!**

— **tombolt a hangorkán.**

— **Szent István országát Szent István évében tízmillió magyarnak kell megünnepelnie, ezért követeljük vissza azt, ami a miénk volt, hogy visszaszerezzük régi hitünket, erőnket, nagyságunkat. Magyar cél, hogy a Felvidék magyarsága visszakerüljön az anyaországhoz, magyar cél, hogy az állam szervezete, gazdasági szelme és honvédelme erős legyen, magyar cél, hogy a szociális népi állam keretében ne csak joga, hanem lehetősége is legyen a munkára a magyarnak, ezért követeljük az igazságot**

vagyoni- és jövedelemelosztást, családvédelmet, az anyák védelmét, az új földbirtokrendezést és telepítést. A magyarság követeli a jogtalanul beköltözöttelt eltávolítását és példás megbüntetését azoknak, akik ebben nekik segédkeztek nyújtottak! Ehhez szükséges azonban az egyetértés, a férfias összefogás, ezért

elítélünk és leverünk minden olyan törekvést, amely a széthúzást, a pártoskodást, a nyugtalanságot, vagy a forradalmat szítja!

A tömeg percekig tapsolt ennek a kijelentésnek.

Az értelmiségi dolgozók nevében szólalt fel most ismét egy névtelen magyar.

— **Mi nem azért jöttünk ide, hogy személyi kultuszt csináljunk vagy pártot ünnepeljünk. Minden gondolatunk az új Magyarország fiatal megújuló magyarsága, egy cél, egy akarat. Mi**

nem helyesljük azoknak a munkáját, akik azt keresik, hogy hol süthetik meg a maguk kicsiny pártpecsenyéjét, nem helyesljük azt, hogy ezekben a nehéz magyar időkben bírálgassák a legfelelősebb külügyi államférfiainkat.

Ha mindig gáncoskodunk, piszkolódunk, fúrunk másokat, mikor lesz egység ebben az országban?

Mi nem nevetet dícsérni jöttünk, névtelenek akarunk maradni,

mert megúttuk azt a szellemet, amely személyi kultuszt művel, megúttuk a pártacskoskodást, — elég volt belőle. Mi is szociális intézkedéseket akarunk, de

nem tűrhetjük, hogy a magyar trikolór mellé akár bal, akár jobboldalról piros lobogót tűzzenek! I

(*Tomboló helyeslés és éljenzés.*) **Magyar igazságot akarunk. Nem vagyunk annyira elkorcsosultak, hogy minden idegen rongyot magunkra aggassunk, telik minden a mi magyar őserónkból: gondolat, eszme és cselekvő akarat. Ez az akarat végig fog korbácsolni a csüggedő magyar lelkeken, rémlátókon, rémhírterjesztőkön. Felhívja a figyelmet, hogy itt az ellenség fizetett kémei dolgoznak, rendbontást akarnak, szét akarják robbantani ezt a magyarságot. (Puff!) 1918-at átéltük és nem akarunk újabb 1918-at. Nem tűrhetjük, hogy**

rendbontók, kormányhatalomra törekvők,

gyarló emberi hibák tolatodjanak fel és megbontsák újra a magyar egységet. Emlékezzünk és tenni fogunk! Mi legyőzhetetlen, erős, megbonthatatlan magyar hadsereget akarunk. (Tomboló lelkesedéssel ünnepi a tömeg a magyar honvédséget). Igen,

éljen ez a magyar hadsereg, amely nem politizál, nem szolgál pártcélokat,

hanem odaáll hivatott vezére mögé (*Éljen Horthy!*), aki az ország sorsát olyan eredményesen képviseli a külföld felé is, odaáll felelős politikusok mellé. **El kell söpörni azt a feleltelen álmagyarkodást, amely azt lesi, hogy a magyar, érdekében bíráló**

A
New-York

kávéházban
délután és este

Mikulay

híres zenekara játszik!

Az étteremben és
márványszobában

vacsora-

különlegességek.

Polgári áruk!

külügyi vezérek alól mikor lehet kihúzni a gyékényt! Nekünk fáj a magyar sors, az elszakított testvérek sorsa, ki meri megtenni ilyenkor, hogy táborokra osztja a nemzetet! Mi idehívunk közénk minden magyar testvért, legyen most akár melyik táborban, jöjjön és szolgálja munkálja velünk a magyar ügyet. (Nagy taps és éljenzés!) Mi most nem politizálhatunk és nem is üzünk napi politikát. Ne sültögessék most a pártok pecsenyéjét! Egy cél, egy akarat, egy magyar szív álljon a külügyi államférfiak mögé legalább is addig, amíg visszaszerezzük, amit hűsz esztendeje valamennyien várunk. Mi most egységet, feltétlenül törhetetlen magyar akaratot, szívet összefogást sürgetünk, mert

1918-at nem engedjük többé felidézni.

Ezt tudja meg mindenki! (Óriási taps és lelkes éljenzés.)

A tömeg számtalanszor elismételte a magyar jelszót:

— **Mindent vissza! Kassát vissza. Pozsonyt vissza! Mindent vissza!**

— majd a felsereglett ezrek menetszlopokban fejlődve elvonultak az ereklyés országzászló előtt és a Vilmo, császár úton és Múzeum körúton végig tüntettek a Felvidék visszacsatolása mellett. A magyar ifjúság méltóságteljes tüntető tömegéhez csatlakozott egy kis csoport is, amely azután felhasználta az alkalmat arra, hogy szélsőséges pártjelszavakat is hangoztasson. Ez a kisebb csoport az Andrássy úton vonult végig, elszakadva a magyar ifjúság Vilmo, császár úton és Kossuth Lajos utcán végighaladó menetétől.

A Fialat Magyarság mozgalmanál első nyilvános megmozdulása és bemutatkozása volt a szabadságtéri ünnepség és felvonulás. Ennek a mozgalomnak a vezetői csakúgy, mint a mozgalom közkatónái, maguk is névtelenek akarnak maradni.

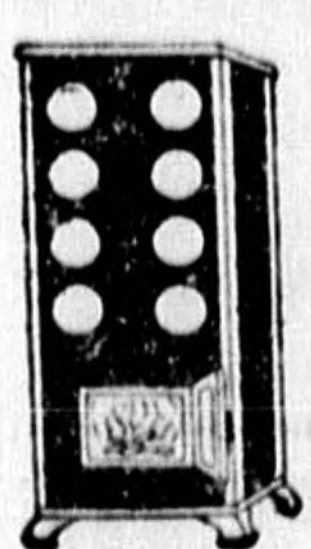
A szombati első vezetői megbeszélésen szögezték le a mozgalom vezetői hogy mivel nem egyéni törtétes szereplési vágy és érvényesülési hajta őket, a Fialat Magyarság mozgalma megmarad a névtelen magyarok mozgalmanak és ennek névtelenségnek a jegyében hívja össze a nemzet érdekében vívott küzdelemre ennek a hatalmas szellemkardelnek a részeseit és sok tízezestagját. Ezeknek a dolgozó névtelen magyaroknak jelszava:

— **Mindent a hazáért! Mindent vissza! és Rendet akarunk!**

Papp András

HOKOBOL

MINDEN JOBB CSEMEGELÜZLETBEN,
KÁVÉHÁZBAN, BÁRBAN, ÉTTEREMBEN

ZEPHIR
kályha
fatüzelésre
Ára 60.— P-től

REKORD
1-aknás, 2-aknás,
szénre, koksra
40, 60 P-től

Eladási mintaraktár:
Vilmos császár út 39. **HÉBER**
Címre ügyelni!

kályha- és tűzhely-gyár

Hajós uca sarkán
Tel. 124-610 és 124-747

Ár lap ingyen!

ECYSZÉR
VETTEM
RABJÁ
LETTEM

Peti kis nőlesz

1.

Látnak Ipolyság felszabadításának meghatározó képét a legutolsó híradóban. Látnak azt a munkást, aki hatalmas csákánnyal a kezében az első csapást méri a cseh határjelzőoszlop talapzatára. Azt az arcot... azt a mozdulatot soha nem fogjuk elfelejteni. Azt ki kellene vágni, fel kellene nagyítani és minden kísérő szöveg nélkül plakátkon kiragasztani. (Antal István önméltósága figyelmébe!)

*

Mégis csak a legjobb a Smart levendula. (Bécsi u. 9.)

2.

Csurilla és Karesmarik! Két igénytelen négy. Két szürke kis embert hívnak így: Csurilla és Karesmarik. Felvidékiek. Még sohasem gondolkodtak azon: szabad-e nekik magyaroknak lenni? Mert ők ketten nem is tudnak mások lenni, csak azok: magyarok! Vérük minden cseppjével, egyszerű lelkük minden gondolatával, hű szívüknek végső dobbanásával is. Csurilla János cipészsegéd 24 órával a sátorlajóhelyi kisállomás átvétele előtt keresztüljárta a Ronyva vizén és a cseh határvörök szuronyai fölé, az őrépület ormára kitépte a piros-fehérvörös lobogót. A másik magyar, Karesmarik József szobafestő és mázóléster vödörrel és pemzikkal kuszott oda a vámsorompóhoz, befestette azt piros-fehérvörösre, majd keresztüljárta a határ-őrök bódéját is átmázta magyar nemzetiszínűre. Mire megvirradt, a cseh graniesárok piros-fehérvörös épületben találták magukat! És ezt a két magyart Csurillának hívják, meg Karesmariknak... Az ember szívében valami meglepszik, ha rájuk gondol, szemünket langyos pára borítja el és az öklünket, a görsbe szorult öklünket fürgeteges haraggal rázzuk meg azok felé, akik a néprajzi statisztikát hamisítják, a neveket elemelik és a magyarnak nem akarják elhinni hogy — azt!

3.

Francois-Poncet, Franciaország új római nagykövete, »Olaszország királyának és Etiópia császáranak udvarában« öt esztendeig a legnehezebb időkben képviselte országát Berlinben. Kevesen tudják Francois-Poncet-ről, hogy annakidején azért bízták meg őt a legkényesebb feladattal, Franciaországnak a fejlődő nemzeti szocialista államban való képviselésével, mert tökéletesen beszélt németül. Ez pedig francia diplomatáknál nagy szó. Francois-Poncet három évig járt ugyan Badenben német gimnáziumba és később doktori disszertációját Goethe »Wahlverwandtschaften«-járól írta. Mielőtt diplomata lett, egyetemi tanár volt. A Quai d'Orsay-n arról híres, hogy minden diplomáciai jelentése megannyi stilisztikai remekmű.

Svábhegy gyöngye
a Mátyás király üdülő

ahol legjobban töltheti nászútját!
Elsőrangú ellátás. Hideg-meleg folyóvízes teraszos szobák. Gyönyörű kilátás. — Központi fűtés. — Olcsó árak. — Tel. 165-361 és 165-362. **Mátyás Király út 7.** (Fogás mellett)

MEGNYILT az ÚJ ELYSÉE

Kossuth Lajos tér

4.

Régi idő óta él Olaszországban a Lidón egy dúsgazdag amerikai hölgy, aki annakidején férjhez ment egy *San Faustino* herceghez. *San Faustino* hercegeknek született egy tündérszép leányuk, aki férjhez ment egy *Amieli* nevű olasz úriemberhez, aki nem más, mint az olaszországi *Fiat*-művek kizárólagos tulajdonosa és így Olaszország egyik leggazdagabb iparmágnása. Ezeknek a leányát, akit *Klárának* hívnak, most eljegyezte herceg *Fürstenberg Tassiló*, aki nem más, mint herceg *Festetics György* nővérének a fia. A fiatal pár esküvője november 19-én lesz Turinban az olasz, magyar és régi osztrák arisztokrácia legnevesebb tagjainak részvételével.

*

Társaságban és mindenütt az utánozhatatlan Kosztelit Lavendula kölnivíz.

5.

Előkelő vendége volt az elmúlt hét péntekjén a János-szombatörünnök. Vándorú Alfa Romeo kocsijából *Bethlen István* gróf szállott ki a szombatörünnök kapuja előtt és az ott fekvő *Szekfü Gyula* egyetemi tanár szobájáért érdeklődött. *Bethlen István* gróf mintegy másfél óráig tartózkodott *Szekfü Gyula* betegszobájában.

*

Tenyészett igazgyöngysor 25 pengő. *Jolie* divatékszerboltja, Kigyó u. 4-6.

6.

Érdekes festőművész és érdekes ember mutatkozott be a Kossuth Lajos uceai műteremben. Neve csak nálunk új, szűkebb hazájában, Erdélyben már régóta jól ismerik. *Csengery István*, *Csengery János*nak, a klasszika filológia híres, ebben az esetben mondhatjuk: klasszikus professzorának a fia. Erdélyben volt közjegyző, majd mikor állásától meg kellett válnia, hivatásává tette azt, ami eddig passziója volt: a festőművészet. *Csengery*nek csaknem kizárólag egyetlen témája van: a ló. Lovastüzerüst volt s ma is minden reggel kilovagol s délelőtt és

délután megfesti benyomásait. A különös az, hogy csak mozgó lovat fest, minden képe csupa vágatás, rohanás vagy hirtelen megtorpanás. Egészen különös és eredeti egyéniség művésztünkben, minden ízében és minden esztétikájában magyar, hogy pántlikán, láncos-lobogósan magyarkodni. A kiállításnak nagy sikere van. Két napja nyílt meg és vasárnap máris jó tuat kép alatt függött a »Megvették« folírás.

*

Angliából újabb szövetszállítmány érkezett — Főti-hoz.

7.

A *Reggel* mult heti számának kiadásait, amikor is a sorsdöntő komáromi tárgyalások megkezdődtek, tízezrek teszték szívszorongva az uccán már a kora esti órákban. Általános feltűnést keltettek e számunkban azok az izgalmasan érdekes fényképek, amelyeket a késő délutáni komáromi eseményekről már a kora esti órákban megjelent első kiadásunkban közöltünk. A bravuros fotóriportot a *Reggel* számára *Fischer Andor*, a tehetséges fiatal fotóriporter készítette, aki boszorkányos gyorsasággal járta meg az utat Pest és Komárom között s tette ilyenformán lehetővé, hogy ezek az érdekes képek már az első kiadásban megjelenhessenek.

*

Minden utazási ügyben forduljon A *Reggel* Utazási Irodájához, amely a legmondosabb, legtakarékosabb, legütlesebb útinarsall! (VI., Mussolini tér 1. Telefon: 129-554 v. 129-555.)

8.

A mozival szemben kis koesma van, odaléptem be az este — szomjas lévén — egy pohár szódavízre. Az üres koesmában egy félkarú, félszemű ember ült és — sirt azzal a megmaradt egyetlen szemével. Megkérdeztem, mi baja van? — Uram, — zokogta — nem hívtak be... Hát én már olyan rongy ember vagyok, hogy semmire sem vagyok jó?...

(e.z.)

Tízezer olasz önkéntes négy hajón hazaindult Spanyolországból

Cadiz, október 16.

A »Calabria«, »Piemonte«, »Liguria« és »Szardínia« nevű olasz hajók tízezer önkéntessel szombaton délután öt órakor kifutottak a cadizi kikötőből. Három olasz cirkáló és nyolc torpedóhajó kíséri háza az olasz önkénteseket szállító hajókat. A hajók iránya Napoly. *Franco* tábornok a következő táviratot intézte *Mussolini* olasz miniszterelnökhöz:

»Abban a pillanatban, amidőn az olasz önkéntesek egy része elhagyja Spanyolországot, ahol a nemzeti ügyet olyan hősiességgel és annyi vérdöztéssel védelmezték az elmúlt két évben azokban a nagy-szerű győzelmekben, amelyek remélni engednek nekünk, hogy rövidesen megszabadítjuk földünket a kommunista inváziótól, a nemzeti Spanyolország mély-séges hálóját fejezi ki Olaszországnak a dióségtől övezett önkéntesek értékes közreműködéséért és hősiességükhözért.«

Róma, október 16.

A Stefani-iroda jelentése hangsúlyozza, hogy az olasz önkéntesek hazaszállítása tényleges és nem jelkép és utána Olaszország egyedülállóan semmi mást nem fog tenni.

SÓLYOM-ESTÉK A BRISTOLBAN

Sólyom Janka énekel a Bristol kis színpadán! Estéről-estére zsúfolt nézőtér hallgatja. Lélek és áhitat az arcokon! *Sólyom Janka* ma az egyetlen magyar dísz, akinek olyan rangja, hitele és vonzóereje van, mint a háború előtti világban *Medgyaszay Vilvának*. Októberi műsora értékes, változatos, élvezetes: *Reviczky Gárdonyi*, *Kosztolányi, Szép, Emőd*, ősrégi népdalok, külföldi költők legszebb poémái váltakoznak...

MEGNYILT OSTÉRIA LIDO

olasz vendéglő, IV. Gróf Károlyi u. 26. T. 186-282. Tengeri halak, Scampi, olasz borok, likőrök

POSZPISIL ÚR LONDONBAN

Miután Anglia hosszú vívódás után egész Európa megkönnyebbülésére lemondott arról, hogy Benes köztársaságát az angol ifjúság vérenek és az angol főváros romjainak árán megvédje s ezzel az elutasító közmozdulattal nemzedékekre elszakította magát a közép-európai szláv politikától és az uborkafára felkapaszkodott hradzsini áldiplomaták nagy hatalmi álmaitól, a főbeköltölt cseh nemzet lekapta fejéről a süveget és odatartotta lakáji alázatalt az angol borralaló elé. Anglia az érzélgős nagylelkűség első rohamában meg is ígérte a borralalót és Chamberlain miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy a csehek tíz millió font előleget kapnak, a kért 30 millió font fájdalomdíjra, de, úgy látszik, a »pémiser cirkel«-nek nevezett zsebrejavó mozdulat nem sikerült, mert *Poszpisil úr*, a *Cseh Nemzeti Bank* elnöke, napok óta előszobázik a Cityben, de eddig még egy fillért sem kapott. Ennek oka nyilván az, hogy Anglia, amelynek éppen elég milliójába került a prágai republika felállításása, most kezdi igazán megismerni a cseheket, akikről úgyszólván órák alatt lehámlott a rosszul szabott nyugati demokráta és humanista köntös. Az angol lapok felháborodva jelentik a prágai kormány rideg és könyörtelen intézkedéseit, amellyel ezerszámra kergeti ki a megmaradt cseh területéről, sőt szuronyos katonák őrzetével marhavagónokban szállítja vissza a szudétavidékre azokat, akik bízza a cseh ígéretekben, az utolsó percig bárgyú hűséggel kitartottak Prága mellett. A *Daily Telegraph*, egyike a nagy angol lapoknak, amelyek mindvégig csehbarátok voltak, prágai levelezője tollából hosszú tudósítást közöl ezekről a szörnyűségekről és szóról-szóra leközi a kiutasító határozatokat, amelyek a menekülteknek huszonnégy óra türelmi időt sem engedélyeznek. Az angol becsületérzés fellázad ez embertelen önzés ellen, de hozzájárul ehhez még az is, hogy a City értesülése szerint Németország minden körülmények között ragaszkodik ahhoz, hogy a *Cseh Nemzeti Bank* aranytartálékának a gazdag s most Németországhoz csatolt iparvidékre eső arányos része a Reichsbanknak kiszolgáltatassék. Ha most hozzávesszük azt, hogy félmillióra becsülhető a cseh hivatalnokok, rendőrök, csendőrök és magánalkalmazottak száma, akik kénytelenek lesznek a Szudétavidéket elhagyni, elképzelhetjük, milyen leírhatatlan kavargás, kapkodás és fejtelenség uralkodhatik Prágában. Anglia, úgy látszik, nem hajlandó arra, hogy fedezetlen kölcsönrel finanszírozza egyrészt a cseh lakosság átköltözését a megmaradt államterületre, még kevésbé, hogy pénz adjon a német és más nemzetiségű menekültek kiakolbóltására, de legkevésbé arra, hogy Magyarország elten a széthulló állam a maga hadserégét hetekig fegyverben tarthassa.

Kiss Dezső

— Házasság. Dr. Stern Erzsébet és dr. Szász György vasárnap délelőtt tartotta esküvőjét a Kálvin téri ref. templomban. — *Petriich Marica* okl. középiskolai tanár és *Szentes Vidor* m. kir. műszaki hadnagy jegyesek.

Átmenetikaátok 78 pengőtől Fehér M. Miksa minőségben Károly király út 12

„Hű, bölcs és igaz emberek állanak a nemzet élén!

Dezertál az, aki őket hátbatámadja!”

— *mondotta vasárnapi hatalmas prédikációjában Ravasz püspök*

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a Kálvin téri református templom nagy nemzeti és keresztyén manifesztaáció színhelye volt. Ravasz László püspök szolt prédikációjában a kétségek között hányódó magyar-sághoz:

— Próbátétel útján jutunk át az Istennel való közösség-teljesedés boldog állapotába... — így kezdte a püspök. — Minden nagy nemzeti fellendülés is nagy próbátételből származott. A próbára nem tett élőlények elpusztulnak, a próbára nem tett hit elpárolog, a próbára nem tett reménység hazug önáltatás. Népeknek és nemzeteknek életében a próbátétel az a pont, ahol a nemzet Istent rejtett erőiből látveszi mindazt, ami rendelkezésére állhat. Kegyelme vesz, hite nő, szeretete megárad, reménysége dacos és boldog lesz. — a próbátétel Istent legnagyobb ajándéka egyénre és nemzetre egyaránt! Akkor hát miért siránkoztok, miért aggodalmaskodtok magyar véreim, határon innen és határon túl?!

Húsz év óta vártuk ezt a próbát, ki mer panaszkodni, hogy végre eljött?! Vajha hamarabb jött volna el, vagy ha később, vajha jobban elkészültünk volna rá. Tudja meg tehát minden magyar: ez a próba a lét és nemlét kérdése!

Milyen komolyság, milyen elszánt-

— A nemzeti egység ma a legnagyobb nemzeti kötelesség. Hű, bölcs és igaz emberek állanak a nemzet élén, dezertál az, aki őket hátbatámadja és küzdelmükben megerőtleníti!

Árulás minden elhagyott magyar szív, árulás, ha éheznie kell valakinek köztünk, árulás a rongy és a szeretetlenség, váljunk egygény a kenyérben, a vérben, a reménységben, a lélekben! És végül találja meg a magyar Istent, az egyetlen és örökkévaló Urat, a gazdát és a pásztort, aki hitünket lángalobbantja, szeretetünk közelében megárad s akkor félelmünk köddé válnak, bizalom tölt el, ő asztalt terít ellenségeink előtt, fejünket megkeni elajjal és csordultig van a poharunk... Krisztus, a Jó Pásztor vesszejét a világtörténelem kapujához támasztotta s alatta meggyünk át mi, megpróbált magyarok! Hordozzuk ezt a terhet, hogy végre megérkezzünk az ő nyugodalmába, az ő dicsőségébe, az ő örök szövetségébe... A próba Istent kegyelmi ajándéka, az élet forrása, a legnagyobb ígéretet elpecsételése, — ő énekelj hát új éneket próbára tett népem! Amen...

Grandiózus szószéki beszéde után így imádkozott Ravasz püspök:

— Istentünk, áldunk Téged a világosságért, a tüszért, a bátortásért és a vigasztalásért. Könyörgünk, tarts

FÉNYKÉP útlevelebe igazolványba bérletbe
AZONNAL 48 Ft.
2 darab rendelésnél darabja
Párisi Foto, Párisi Nagy Áruházban

ság, milyen derű és bizalom kell ebben az időben! Meg kell találni önmagunkat! Van egy magyar lélek ezer esztendő során, amelyik a nagy döntő pillanatokban felénkmosolyog: hősiesség, bölcsesség, erő és hit ez! Máskor lehet a keze szennyes, ruhája tépett, beszéde léha, tüze szalmaláng. — de van egy örök titkos igaz magyar, van egy kép, amelyet Istent látott rólunk: amilyené lenni kell nekünk! Évtizedeken át nem látjuk, halálos próbák pillanatában megtaláljuk, átkaroljuk és azok vagyunk, akiknek lennünk kell. Önmagunk után meg kell találnunk egymást is!

Jaj milyen távol van magyar a magyartól! Egy más megtalálására induljunk el!

Mikor majd összetalálkozunk szenvedő testvéreinkkel, milyen öröm lesz ez, a magyar vérek micsoda boldog pillanata! Méltók tudunk-e lenni ehhez a pillanathoz?!... Ó milyen mérhetetlen távol van magyartól a magyar itt, ebben a kicsiny hazában is, felekezeti, párt, osztály, gazdagság, társadalmi ellentét hogyan széttepett minket! Kicsiny fogyatéknépek, találjuk meg egymást, egymás kezét és egymás szívét! Több igazságságot, elosztó és kiengesztelő szeretetet, egy nagy családdá váljunk ez a nép, mert csak akkor méltó önmagához!...

meg bennünket erősen kezében, bizakodásunk legyen acéllá! Könyörgünk Hozzád magyar nemzetünkért: az útrakelt és megérkező igazságért, azért, hogy beteljesedjék a Te törvényed, szavad álljon, örökkévaló rended meg ne csúfolassék.

Könyörgünk Hozzád magyarlakta területeink visszacsatolásáért, felvidéki testvéreinkért: szenvedéseikben állj mellettük és bátortásd őket!

Próbátételünket ne fokozd tovább, mintsem elbírhathatnak és szerezz nekünk boldog találkozást, amely minden bánatnak fölötte van. Könyörgünk Hozzád az ország kormányzójáért és népünk felelős vezetőiért: adj nekik bölcsességet és adj nekik erőt, állítsd mögöttük az egész népet szíve szerint, legyünk egy test és egy sereg. Építs meg egy új és boldogabb társadalmat itt e földön a Te igazságod, a Te törvényed és a Te lelked

HANSA LLOYD AUTÓK

Legújabb típusok.

SZEMÉLY
AUTÓ

TEHER
AUTÓ

VEZÉRKÉPVISELET:

„AGREEMENT“

(PARI ÉS KERESKEDELMIRT.
BUDAPEST, VI,
Andrássy út 47 Tel. 114-579

szerint. Minden aggodalmaskodást üzz el, sötétségben járónak adj világosságot, taníts meg a szeretet nagy szolgálatára és teljesítésére, hogy kézenfogva együtt haladjunk Jó és Hű Pásztorunk vezérlete alatt a Te békesség és a Te szövetség örömeibe...

A Miatyánk után az »Isten áldd meg a magyart...« sirt fel a sokaság ajkán...

Nagy tűz pusztított vasárnap a Fenyves Áruházban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel fél tíz órakor jelentették a központi tűzorségnek, hogy a Kálvin téri Fenyves Áruház épületéből lángnyelvek csapnak ki. A tűzoltóság nagy készültséggel rohogott ki a Kálvin terre. Feltűnést keltett az ueán, hogy

a tűzoltóautók nem szirénáztak.

Ennek az volt a magyarázata, hogy az égő áruház tőszomszédságában van a Kálvin téri református templom, ahol ebben az időben éppen istentiszteletet tartottak. A tűzoltók finom tapintattal mellőzték a szirénabugást, nehogy zavarják a hívők ájtatosságát. Mire a tűzoltók megérkeztek,

a rendőrség már lezárta az egész Kálvin teret,

a villamosokat megállították, az autobuszokat más irányba terelték. Rengeteg ember gyült össze és a környező utcákból nézték a tűz félelmetes pusztítását és a tűzoltók bravuros

munkáját. A tűzoltók gázmaszkosan, csákánnyal

bezúrták az áruház három nagy földszinti kirakatablakát

és azon át hatoltak be az épületbe. A többi kirakat betörésére már nem került sor, mert a vastag üvegek a hősségiől sorra paltantak el robbanás szerű dörejéssel és a szilánkok szétrepültek az egész téren. A tűzoltók megállapították, hogy a kétemeletes épület első emeletén keletkezett a tűz, onnan esapott át a földszintre. Félórai megfeszített munkával elfojtották a lángokat, ekkorra azonban a földszinten és az első emeleten már

az egész berendezés elégett.

Főként női divatárak pusztultak el. A kár egyelőre ismeretlen, minden bizonnyal több tízezer pengőre rög. A tűz okát még nem állapították meg, a hevenyészett tűzvizsgálat szerint rosszul szigetelt villamos vezetékéből pattant ki szikra. Hélfőn részletes tűzvizsgálat deríti ki a rejtélyes vasárnapi tűz okát.

TIZENHÁROM KISLÁNY

MOSOLYOG AZ ÉGRE!

Indig Ottó optimista regénye. Zenéjét szerezte: **Buday Dénes.**

Filmre írták: **Babay József** és ifj. **Békeffy István.** Rendezte: **Ráthonyi Akos.**

Turay • Erdélyi • Ráday • Gózon • Maklár • Vizváry • Juhász

Készült a Hunnia-filmgyárban — Hajdu-film — Daróczy-produkció

MA PREMIER! 1/4, 1/2, 8, **ROYAL APOLLO** 3/4, 10-kor.

HIREK

Üzenet a Csallóköznek

Csallóközünk! Drága tájék!
Már-már félig agyonverték,
De oszlik a kormos árnyék...
Üzenjük a mondabéli,
Aranykori aranykertnek.

Csallóközünk! Sanyargattak,
Búsultak a szőlők, kertek...
Nekünk is fájt, mint a rabnak...
Üzenjük a szívünkhez nőtt
Szerdahelyi aranykertnek.

Csallóközünk! A rabtartók
Akármilyen sokat mertek,
Bűnhődnek az országablók:
Üzenjük a könnytől ázott,
Kinszenvedő aranykertnek...

Csallóközünk! Hű szigetünk!
Dunáágak ölelgetnek,
De ezután mi ölelünk:
Üzenjük a somorjai,
Nagygyenyi aranykertnek.

Csallóközünk! Szabad leszel,
Tőlünk soha el nem vesznek!
Szívbe zárunk sok sebeddel,
Gyógyítgatjuk szeretettel:
Ezt üzenjük a gutai,
Drágálatos aranykertnek!

Némegy Gyula

— Derült idő, a hőmérséklet emelkedik... A Meteorológiai Intézet jelentése vasárnap délután: A régi hűvösebb óceáni levegő a Balti Államokon és Lengyelországon át egyrészt az Uralhegység, másrészt a Fekete tenger felé nyomult s esapadékok okozva az Ural vidékén erős havazást idézett elő. Nyugat-Európa keleti felén és Közép-Európa nyugati részén melegebb déli légáramlás uralkodik, amely az óceán északi részéről Izland felől jövő hidegebb levegővel találkozáva, a brit szigetek keleti felén okoz esőt. Hazánkban még gyenge északnyugati légáramlással a Dunántúl nagy részén kissé felhősebb volt az idő, de csapadék nem volt sehol. A hőmérséklet az éjjel a talaj mentén Salgótarján és Kenderes vidékén a fagypontra is megközelítette. Túrkevény pedig el is érte. Budapest vasárnap délután a hőmérséklet 18 Celsius-fok, a tengerszintre átszámított légnemesség 767 mm, gyengén súlylédő irányzatú. Várható időjárás a következő 24 órára: Gyenge légáramlás. Tünyomóan derült idő. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— Vasárnap elkobozták a »Magyar-ságe-ot. A »Magyar-ságe« című lap vasárnapján számát a vizsgálóbíró a királyi ügyészség előterjesztésére büntetett feladására miatt elkoboztatta.

— Autó rohant az esküvői kocsiba az Endresz György tőren. Vasárnap délelőtt a városmajori templomban Molnár Ferenc 67 éves postaaltiszti leánya esküdt. A szertartás befejezésével autókba szállott a násznép. Az első kocsiiban ült Molnár Ferenc és felesége. Ahogy az Endresz György tér sarkára értek, egy hatalmas iramban rohant autó beléjük rohant. A szerencsétlenséget okozó autóban Lugosi József vállalati igazgató és Groetel Artur ült. Mind a négyüket súlyos belső sérülésekkel kórházba szállították.

Orvosok

kik a világháború után mint altisztek szereltek le, kamarai úton való átminősítés elintézésé végett, saját érdekükben jelentkezzenek
Jelentkezés e hó 18-án reggel 8-tól este 8-ig

dr. Biró Györgynél
IX., Lónyay uca 18/a, I. em. 4

Kárpitozott bútorok falak és filcek tisztítását vagy átfestését Kulcsár és Huppert

helyszínen is gyönyörűen készíti

Telefonhívásra (114-991) tanácssal és árajánlattal készséggel szolgálunk

— Két nőt is megtámadott Újpesten egy hövérű 15 éves utonálló. Az éjszaka az újpesti Kossuth Lajos utcán kétségbeesett női hang kiabált segítségért. Az összefutó járókelők fiatal asszonyra találtak, aki elmondta, hogy tisztviselő felesége, hazafelé tartott, mikor nekiugrott egy férfi és ki akarta tépni a fülbevalóját. Hiába mutatta meg azonban az irányt, amerre támadója elmene-kült, azt nem sikerült elfogni. Alig telt el félóra, mikor ugyanazok Újpesten, a Horthy Miklós úton, történt hasonló eset egy detektív leányával. Itt azonban szerencsésebbek voltak az üldözők, mert észrevették, hogy a menekülő rabló hová szaladt be. Meg is találták a házban — egy tizenöt éves fiú személyében. Ő követte el mind a két támadást. Mikor aztán vallatni kezdték, a gyerekek azt mondták, hogy ő nem akarta a nőket kirabolni, hanem azért rohanta meg őket, mert — nagyon csinosak voltak! A szenvedélyes ifjú szerelmest persze letartóztatták és vasárnap délelőtt átadták a fiatalkorúak bíróságának.

A Skoda-gyár részvényeit a franciák eladták — a Krupp-gyárnak

Párizs, október 16.

Az Ordre értesülései szerint a Schneider-Creusot vállalat, amely a Skoda-művek részvényeinek 36 százalékát tartja birtokában, elhatározta, hogy részvényeit eladja az esseni Krupp-gyárnak.

— Párizsban letartóztatták a »kopasz« Gyenest. Párizsban jelenti A Reggel tudósítója: A rendőrség titkos bevándorlási irodát leplezett le, amelynek élén Hohn Albert nevű német és René Marchenaut nevű francia állt. A büntözöket 1000—1000 frank fejében tartózkodási engedélyeket szerzett külföldiek számára. Vasárnap estig tíz letartóztatás történt; lefoglalták Gyenes Marcell 43 éves büntetett előéletű magyar állampolgárt is, aki a magyar főváros alvilágának ismert alakja. Gyenes kisebb-nagyobb büntetéseinek miatt négyszer volt már a markóceai fogház lakója és a bűnözők társadalmában »kopasz« Gyenes néven emlegetik.

— Meghalt Lord Stanley, dominiumügyi miniszter. Londonból jelentik: Lord Stanley dominiumügyi miniszter, 44 éves korában vasárnap hajnalban 2 órakor meghalt. — A miniszter a nyár elején megsérült a lábán, de ennek ellenére elindult kanadai útjára. A sérülés főrésnek bizonyult, úgyhogy a lábát gipszbe kellett rakni és ezért megrövidítve kanadai tartózkodását, szeptember végén visszatért Angliába. Súlyos állapotban kórházba szállították, úgyhogy az angol kormány legutóbbi fontos tanácskozásain nem is vehetett részt. Az elhunyt angol miniszter 23 éves korában kezdte meg parlamenti pályafutását, amikor Liverpool képviselőjévé választották Tavaly indiai alállamtitkárrá nevezték ki a Chamberlain-kormányban és a tavasszal bízták meg a dominiumok minisztériumának vezetésével.

— A volt felvidéki összes honvéd- és es. és kir. ezredek bajtársi körének elnökei — fegyvernemre való tekintet nélkül — kérték, hogy segédtiszteikkel, illetve titkáraikkal holnap d. u. 18 órakor a TESZ Szabadság tér 16., II. emeleti tanácstermében megjelenni szíveskedjenek. Vitéz Rátvay Imre, ny. tábornok.

— A New York-kávéházban délután és este Mikulay híres zenekara játszik. Az étteremben és a márványszobában vacsorakülönlegességek. Polgári árak.

— Kinek hiányzik ma már a porosz szén? Amikor a Héher cég kérésére Rekord folyton-öröge még a gyengébb kalóriájú hazai szénekkel is gazdaságosan és szagmentesen fűt! Hát még a brikett mily tökéletesen és az ilyen modern szerkezetű kőtáknák Rekordban! Eladási mintaraktár: Vilmos császár út 39. Tel.: 124—610.

— Hálaadó vasárnap Ipolyságon. Ipolyságról jelentik A Reggel-nek: Vasárnap megkapó ünnepség volt a felszabadított Ipolyság főterén, amelyet teljesen betöltöttek a magyar csapatok és a város újjongó közönsége. Virágokkal és nemzeti színekkel ékesített oltárt álltak körül a magyar-ruhás fiúk és a viruló színes pruszlikba, gyöngyös pártába, gyolcsba és selyembe öltözött leányok, mintha ez az oltár a virágos magyar rét közepéből nőtt volna ki. Polcsák András ipolysági esperes-plébános tábori misét celebrált, fényes segédlettel. P. Szabó Pius dr. tábori esperes a katolikusoknak mondott szentbeszédet. Borbás Antal lelkész pedig a protestánsoknak. A hálaadó szent misén és az utána tartott protestáns hálaadó istentiszteleten megjelent vitéz Makkay József tábornok, az I. honvéd vegyesdandár gyalogsági parancsnoka és a felszabadító csapatok parancsnokának, vitéz Podusiczky Alfréd ezredesnek a vezetésével az egész tisztikar. Ott volt az ipolysági írás katonai parancsnoka, vitéz Szédeczky Károly ezredes, Halász Károly osztálytanácsos, kormánybiztos és Soldos Béla dr. nógrádmegyei főispán vezetésével a szomszéd vármegye küldöttsége, valamint Ipolyság városának vezetői. A mise végén ezrek alkán szállt a magasha a bús és óta elnémitott Himnusz és Szózat, majd az újjongó tömegben egymás nyakába borultak az emberek és fargoteles kiáltás rázta meg a falakat: »Mindent vissza!«

Leugrott ötödik emeleti erkélyéről vasárnap délután az Akácfa uccában egy kereskedő

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután az Akácfa uccában velőtrázó sikoltás, majd szörnyű csattanást hallottak a járókelők: az Akácfa uca 7. ötödik emeletének erkélyéről leugrott egy idősebb férfi. Perecek alatt többszáz ember seregett össze, úgyhogy rendőröknek kellett a mentőautó számára utat nyitni.

A mentőorvosoknak azonban már nem akadt dolguk.

Rendőrorvos és rendőri bizottság szállt ki. Megállapították, hogy az öngyilkos Molnár Mór 51 éves autófuvározó, aki lakásának erkélyről vetette le magát. A rendőri bizottságnak feltűnt, hogy már

az erkély is véres.

Ezért először azt gondolták, hogy az öngyilkosság valami büntémmel kapcsolatos, de később kiderült, hogy a szerencsétlen autófuvározó

a halálos ugrás előtt zsebkéssel kétszer beleszúrt a csuklójába.

Családtagjai elmondták, hogy már hetek óta feltűnően ideges, nyugtalan volt. Bűsölevélet is találtak, amelyben ez állt:

»Idegeim felmondták a szolgálatot. Nem bírom tovább...«

Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Nyilatkozat. A Reggel 1937 július 21-i számában »Halottgyalázás« címen cikkel írtam. Emiatt dr. Salló János pártvezető és Konecz István felelős szerkesztő főmagánvádlók sajtópert indítottak ellenem. Miután sem a Nemzeti Front magyar szocialista pártot, sem őket személyükben sérteni szándékomban nem állott, — amennyiben mégis sértve érzik magukat — velük szemben mély sajnálkozásomnak adok kifejezést. Lázár Miklós.

— Megérkeztek az új típusú, áramvonalas Hansa-autók. A világhírű Hansa személy- és Hansa-Lloyd teherautók képviselőit az »Agreement« ipari és kereskedelmi rt. vette át. Bemutatótermek: Andrássy út 47. Tel.: 114—579

— Kívül-belül tökéletesek a Salgótarjáni Gép- és Vasöntő Rt. Neo-perpetum, Kalor, Rex, Omnia, Lignor, Szén-, kőszén- és fatüzelésű folytonégőkályhái. Kaphatók vaskereskedéseknél

Huzás lesz kedden is!
Ne feledje el az új sorsjátékhoz osztálysorsjegy szerencseszámát levelezőlapon vagy telefonon

NALUNK MEGRENDELNI

BENKO BANK

R.-1.
BUDAPEST,
ANDRÁSSY-ÚT 66
Tel. 125 647

A Reggel olvasta...

George Sava: A gyógyító kés

Az akaraterő, az elszántság és a kitartás megrázó éposza ez! Tamerlán késő urakája, a mongol hercegi családból származó fehér-orosz hadnagy, a 17 éves síheder, az élet-halált jelentő pere parancsára, bieskával kioperálja a golyót bajtársa bordái közül. És ebben a nyomorúságos, gyötrelmes pillanatban, míg a véres bieskát szorongatja a kezében, föllöbög benne a későbbi hivatás parancsoló ösztöne. Menekül, szörnyű veszélyekkel birkózik, embertelen ínséget szenved, pincér lesz, szent lapától, közben lopva, éjszaka, holttesteken próbálja a tudományát, vagon tetőjén utazik végig Európán, vaksi felsőtében bújjá az orvosi könyveket, hogy ma, 38 esztendőskorában, London egyik legnagyobb sebészprofesszora legyen. Ez a »George Sava« álnev alá rejtőző író — valójában Benkoff professzor — életének hősköltő-ménye. Ezt meséli el ő maga, megrázó erővel, páratlan valóságességgel, a megjelenté tehetség varázsával. Az összeomló Oroszország, a nagy történelmi máglya, a váltakozó várossok, a nyomor alvilága, az emberi küzdelmek pokla esodálatos látomásban lobog föl e könyv lapjain és az élet valóságának közvetlenségével szól hozzánk. A legnagyobb realista írók módján írta meg önéletrajz-regényét a londoni klinikák nagy operatórja. Csak lélegzetvisszafojtva lehet olvasni és csak egyfolytában. És csak megvigasztalódva, az emberi akaraterő győzelmébe vetett hittel lehet letenni a kézből. A fordítás Ruzitska Mária irodalmi rangú munkája.

— Megfojtotta 18 napos csecsemőjét. Kiskunfélegyházáról jelentik: Gácsi Jánosné született Varga Erzsébet cipőfelső-részkesztő neje önként megjelent a rendőrségen és előadta, hogy 18 napos csecsemőjét egy vízszűrőbe fojtotta bele. A rendőrségen őrizetbe vették majd a Keskeméti ügyészség fogházába kísérték át. Tették oka valószínűleg pillanatnyi elmezavar.

— A m. kir. osztálysorsjáték húzása szombaton kezdődött meg és holnap kedden folytatják. Tehát, akinek még nincs sorsjegye, vásároljon ma bár melyik főúrasítónál. Aki a rendkívüli körülmények miatt nem fizette ki a sorsjegye árát, ma is befizetheti, ha számát szombaton nem húzták ki.

— Bevonult a rádió a történelembe. A politika események kapcsán újból feléledt mindenki a rádió fontosságát. Az emberiség történetében még nem volt a maihoz hasonló korszak, amikor egyes államférfiak száz és százmillió hallgatóhoz beszéltek és hogy lehetőség lett volna arra, hogy a jelenben lejátszott történelmi események futatni legyenek A nagyigenyű rádiók számára készült a 88-as és 99-es típusú Orion rádió! Az L 5-ös pentoda alkalmazása, hatalmas hangterjedés, fiziológiai hangeroszabályozás a természetes hangkiadási biztosítják mindkét típusnál. Minden Orion rádiókereskedő bemutatja.

Étkezés előtt és után

UNICUM

gyomorerősítő likört

Legjobb ha kiírom magamból

Irtá: SZÉP ERNŐ

Igen, ezt már zöld koromban hallottam mikor felnőttbebb betűvetők közt oszúcsültem, hogy az ember »kiírja magából« a sóvárgásait, a csalódásait, s érzelmeit düheit, minden esúnya nyavalyáját.

En is kiírom magamból az aszfaltvágó gépet.

En nem tudom ez a legpocsekabb sérelem amit szenvedek ebben az életben.

Hú mikor a Körútra vetemedem, és éppen nagyban prüszköl hörög üvölt az az irgalmatlan masina a járdán. Okádja mint a Vezuv az égő látát, azt a legeslegborzadályosabb hangzatot ami a fülem valaha is érte e világon. Na te ketya Stravinszky, ezt a városi zörejt érzékelted ha tudod egy jazz-szimfóniában.

Rettentő érzékeny a fülem, azt hiszem sokkot kapok ha átkelek a játszótéren és egy kis srác ott közel elvisította magát. Egy rossz cigánytól a falra akarok mászni. Van olyan gyalázatos autókürt, ha »hortyan majd összeroskadok. És ha a villamosnak a beteg fékje elkezd csikarni, leesnik a fejem, haldoklom.

Nem képzeltem volna hogy aranyzöld őszi nap erről a rondaságról ülök le írni, mikor minden lelkem a lekészőző levélé, annak a sóhajszavát neszelem, amint a földet éri s egyet csusszan, ismerik ezt? meg mikor a cinkét fülelem, elhúz az ágról a levélés közé, s aztán egy kis édes finom húzást teszen a csöndben, igazán mintha hegedűn rántaná azt a kíváncsi hangocskát, az é-húron. A

debreceni nagyerdőbe vágyakozom minden őszen, oda jártam ki valaha tanulni; föl-föl emeltem a könyvből a fejem, olyan szent nagy esenduralkodott a Nagyerdőn, belédévánkozottam abba a hallgatásba, azt hittem a másvilágon vagyok.

Jaj a Körúton, a Körúton ezek a szerencsétlen tászkás emberek lekerülnek a járdáról, iszkolnak az aszfaltvágás mellett, némelyik a fülit is befogja mindakettőt. A nők, híjjj, elhajítják a fejüket, grimaszt rántanak eláll minden fecsegés, úgyse hallani egymás szavát.

A gyerekek, esuda, azok megállottak, élveznek. Azokat érdekli a gép, még ezt a legkietlenebb testetlen szürke szörnyet és szeretik, ezt az aszfaltbontót. Ennek a gépnek a belső szervei takaratlan vannak, ennél undokabb buta próza nincs a Földön.

No és azt gondolják én ott kétségbeesem, hördülök, elszaladok? A de-hogy, megállok én is akár a gyerekek. Figyelem a munkát. Azt hiszem belevakulok a hangba, a hangba. Rezeg a szám, afféle eszmék jégzajlás tornyosodik az agyamban, markolom a botom, erősítem magam, lássuk mennyit lehet kibírni. S gyönyörködöm a gyötrelmemben, olybá veszem hogy büntetem most magam, annyi hüne senkinek nincs mint nekem. Ezt érdemelem igenis! ezt a látványt, ezt a fülsértést, ezt a legotrombább esúnyát butát, az aszfaltvágást, mindenért amit álmodni merészelttem.

Baltával megtámadta, megölte és kirabolta Lányi László földbirtokost két cigánylegény

Dunaföldvár, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az éjszaka hazafelé tartott kocsiján Lányi László felsőtengeliei földbirtokos. A község határában a sötétből

két ember ugrött elő,

fejük fölött baltával hadonászva és oldalról megrohanták a kocsit. A földbirtokost a kocsiból az útra rántották, a kocsis pedig rémületében a lovak közé vágott és

elvágtatott

a falu felé. A faluban embereket szedett össze, hogy velük a földbirtokos segítségére siessen. A támadás színhelyén azonban már csupán a támadók áldozatát, Lányi Lászlót találta, aki bezúzott fejjel, vértöcsében,

holtan feküdt az úton.

Az utonállók az éjszaka sötétjében senki sem látta, s a rémületen továbbhajló kocsis sem tudta arcvonásait kivenni. A esendőséggel még az éjszaka megindította a nyomozást s alig néhány óra múltán a község határában elfogta Bodra Sándor és Mira Gábor cigányokat. A cigányok eleinte tagadni próbáltak, majd beismerték, hogy

ők ölték meg és ők rabolták ki

a szerencsétlen, 42 éves földbirtokost. A esendőség mindkettőjüket letartóztatta.

— A bécsi országúton agyongázolt egy német rendszámú autó egy ittas gazdálkodót. Győről jelentik a Reggelnek: Vasárnap délután a budapest—bécsi országúton, Magyaróvár közelében, egy német rendszámú autó elütötte Eber József gazdálkodót. A nyomozás megállapította, hogy az autó vezetőjét nem terhel semmi felelősség, mert Eber ittas volt. Mire a mentők megérkeztek, a gazdálkodó meghalt.

Kívül belül tökéletes

SALGOTARJANI
NEO-PERPETUM
KALOR
REX
OMNIA
LIGNOR
SZÉN-KOX-FATUZELÉS
FOLYTELNESGŐ
KALYHA
KAPHATÓ MINDEN JOBB
VASKERES KEZÉSBEN

BUDAPEST-SALGOTARJANI
GÉPGYÁR ÉS VASONTÓRT

— Egyedül maradt, főbelötte magát egy idős pénzügyi főbiztos. Vasárnap délután a Márvány uca 36-ban Rimanovszky Miklós nyugalmazott pénzügyi főbiztos főbelötte magát. A 63 éves öregúr már évek óta búskomor hangulatban élt és felesége, meg rendőrfőigazgató fia állandóan aggdóttak, mert az öregúr sűrűn hangozta, hogy az ő élete már nem élet. Rimanovszkyék három nappal ezelőtt átköltöztek a Gömbös Gyula uca 15. alá. Rimanovszky Miklós azonban ragaszkodott a régi lakáshoz és nem volt hajlandó átköltözködni az új lakásba. Két napig egyedül élt ott, de megígérte, hogy vasárnap ebédre atjön. Rimanovszkyne azonban hiába várta férjét. Négy órakor átment a Márvány uca 36-ba, ott a lakás ajtaját tárva nyitva találta és a szobában állott halántékkal feküdt a férje. Mire a rendőri bizottság kiszállt, már Rimanovszky fia is megérkezett, együttesen átkutatták az egész lakást, de semmi nyomot nem találtak, mely az öregúr tettét megindokolta volna. A vizsgálóbíró rendelkezésére a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Roosevelt elnök meghívta az angol királyi párt. Párizsból jelentik: Roosevelt elnök meghívta az angol királyi párt, hogy a jövő nyárra tervezett kanadai utazásával kapcsolatban látogassa meg az Egyesült Államokat is. Angol udvari körök úgy tudják, hogy a meghívást elfogadják.

— »Magyar a Magyarért!« József Kir. herceg, tábornagy a felvidéki inségesek felszegélyezésére nagyobb mennyiségű búza adományozásával járult hozzá. — A mátszalkai kereskedők a kormányzóné és a miniszterelnök feleségének felhívására egy vagón rozsol ajánlottak fel. A Felvidéknek zászlókkal való ellátására a megye területén eddig 1919 pengót adományoztak.

Mohácsos szép gondolatot vetettek föl Darabos László és Szigeti László lelkészek. Javasolják, hogy azon a napon, mikor csapataink a Felvidékre bevonulnak, az egész országban egynapos böjt tartassék és a háziasszonyoktól azt kéri, hogy az e napon megtakarított összeget becsússkák a felvidéki szegénysorsú magyarok rendelkezésére. A mozgalmat, melynek az »Egy napi böjt Kassáért és Pozsonyért« nevet adták, a rádió útján akarják az egész országban megszervezni. — A dunaföldvári elemisták szeretetösszeget, játékokat, fűgét, déligyümölcsöt küldtek az ipolysági skis magyaroknak.

— Taxi és magánautó összeütközése a Márvány uccában négy súlyos sebesülttel. Vasárnap délután a Gömbös Gyula út és Márvány uca sarkán súlyos autószerencsétlenség történt. Egy taxi nagy tempóban belerohant az AA 234. rendszámú magánautóba, melyet Majoneszky János vezetett. A magánautóban ülő két utas az úttestre repült, míg Majoneszky a volán mögé szorult. A kihívott mentők csak nagy fáradsággal tudták kiszabadítani. A taxi sofőrjét, Rottmann Ferencet és a szerencsétlenség másik három áldozatát súlyos sérülésekkel a Rókus-kórházba szállították.

— A MATEOSZ változatlanul oly díjtételek mellett fuvaroz ma is, amelyeket még 1933-ban kormányhatósági jóváhagyással állapítottak meg!

— Willer József Dragomir miniszter elé terjesztette az erdélyi magyarság sérelmeit. Bukarestből jelentik: Willer József, a romániai magyarság bukaresti megbízottja, legutóbb közel másfélórás kihallgatáson jelent meg Dragomir Silvia miniszter, kisebbségi kormánybiztosnál, akinek több emlékiratot nyújtott át. Az emlékiratok feltárják azokat a tarthatatlan állapotokat, amelyek sürgős orvoslásra várnak a magyar tantervű állami elemi oktatás terén, továbbá az egyes közhivatalokból nyelvvizsga ürüggyével elbocsátott közalkalmazottak nyugdíjazását sürgetik, kifogásolják az orosz diplomák felülvizsgálásának sérelmes módját stb. Willer dr. kifejtette aggyáit a készülő ügyvédtörvény ellen, amelybe egyes türelmetlen érzelmi érdekeltségek számos kisebbségellenes intézkedést óhajtanak felvenni. Felpanaszolta a cenzura tarthatatlan működését is, amely nem elégszik meg a legártatlanabb közlemények törlésével, hanem néhány hónap óta központból irányított sajtótermékekkel valóságilag uniformizálja az újságokat. Szóba került a nemzeti munkavédelmi törvény önkényes értelmezése, amelynek révén súlyos következményeket kell a munkaadóknak elszendvniük nemesak akkor, ha idegen elemeket, hanem akkor is, ha kisebbségeket alkalmaznak.

— Halálozás. Panyigay Sándor m. kir. főhadnagy tragikus körülmények között, váratlanul elhunyt Miskolcon. A kiváló tehetségű, rokonszenyes fiatal katona nagy hivatottsággal forgatta a tollat is. Egy verses- és egy novelláskötete jelent meg: mind a kettőnek komoly sikere volt. A művelt, jeles képességű, előkelő gondolkodású honvédtisztet, aki mindössze 33 évet élt, jól ismerték a fővárosi úri társaságban. Szombathelyen temették el, katonai tiszteletadásal, a családi sírboltba.

— Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V. Rudolf tér 3.

Himnusz az idegeimhez!
NÁDAS SÁNDOR
KITUNÓ CIKKE
PESTI FUTÁR
FRISS SZÁMÁBAN

Mit történt a paradicsomban?

RENDEZTE
KARL HARTL

Hilde Krahl
A. Matterstock
G. Alexander
Gustav Waldau
Sima Oszkár
FŐSZEREPLÉSEVEL.

URÁNIA
A LEGELŐKELOBB FILMSZÍNHÁZ

(A Reggel rossz filmét nem dicséri)

Véleményünk a két filmjeiről

Az ember tíz évvel megfiatalodva jön ki a Főruból. Rájön, hogy mégis ez az igazi mozi: rohanás, vágatás, szerelem, kaland, nagy összecsapások, tömegjelenségek, a jó győzelme, a rossz bukása. A film csupa izgalom, meglepő fordulat és az egésznek olyan tempója van, mint a Flying Scotch Express-nek, — azaz, hogy ne legyünk stilszerűtlenek, mondjuk inkább így: mint egy oldalba sarkantúzótt, vágató argol tellvének!

A Robin Hood nézése közben nincs idő arra, hogy az ember elgondolkozzék, — sodorja tovább a mese, az édes, romantikus, kalandos, bübajos mese, amelynek nem lehet ellentálni. Húszszor, huszonégször hangzik fel a nyitltszini, illetve nyitltszini taps; mi magunk is önfelédten, kábultan és boldogan tapsoltunk, amikor Robin Hood nyila célba talált, amikor remek trükkkel megmentik az akasztófa alól, pedig — romantika ó, — már nyakában van az a bizonyos kötél, mikor az »átnok eselészöve« (Basil Rathbone csillagos egyest érdemel, három felkialtójellel) megbühöndik; mikor a madáresesergésű, régi elefánsontra festett miniatűr arcképekre emlékeztető Olivia de Havilland jól odamond a zsarnok trónbitorlóinak. És káprázó szemmel tapsoltunk egy-egy színes tájképnek is: a Robin Hood néhány felvételénél szebbet filmen még nem láttunk. (Emlékeznék, mindjárt az elején arra az erdei jelenetre, amikor a hajnal friss fényében egy lovassapat belegázol a tóba?) Errol Flynn méltó utódja a vívásban, ugrásban és egyéb akrobatáskodásban Douglas Fairbanks-nek, színésznek is eppoly jó és ráadásul, mint hölgypartnerünk stílusosan közölte, ha a különbséget, amivel Errol Flynn csinosabb Fairbanks apónál, — vívni tudná, ő lenne Bogáthy Erna...

Robin Hood Forum

Etragadó, izgalmas, romantikus, meg kell nézni!!!

Grandiózus új Harry Baur-film!

A pesti mozikközönségnek semmi oka panasza: a sok tessék lássék fél- és harmadsiker mögött úgyszólván minden második héten kap egy igazán nagy attrakciót is. Így a »Robin Hood« városzserzte emlegetett sikere után, e héten olyan filmet fog látni Budapest, amelytől a szó szoros értelmében el fog állni a lélegzete. Ez: a híres Neumann-darab, amely »Oroszország« címmel került színre néhány év előtt a Magyar Színházban Csorlossal, a zsarnok Pál cár szerepében. Csorloss és Odry színparkozó művészi párharca volt ez az előadás, az utóbbival Pahlen-nek, a cári kancellárnak szerepében. A francia filmben, amely »Patriot« címen került színre Párizsban és amelynek a »Zsarnok« címet adták magyarul, Harry Baur, a franciák színészióriása játssza Pál cárt, Baur-t láttuk már különböző szerepekben, társadalmi drámában, történelmi életképben egyaránt, utóbbira egykorok hétköznapi szerepében. Robusztus, foglalt-külsőségei különösen alkalmasak teszik a legsúlyosabb jellemzések alakítására. Ez a millióidegű férfiank az amerikaiak Wallace Berry-jéhez hasonlóan a hang és a mimika lehellefinom részletesezével jutott el ahhoz a közönséggel való példátlan lelki közelséghez, amely egy-egy alakítását már-már közügyggyé teszi. Amit például ebben a Pál cárr szerepében is, — nem csinál — hanem alkot, az maga a színésztörténelem! Mi az, ami ebben a színészi alakításban felejthetetlen és annyira dicsőséges? Az a példátlan emberi közvetlenség, az a hihetetlen őszinteség, amellyel a színész mögött lévő ember, — a cár mögött lévő embert játsza meg! Ember, ember ez a cár, annyira ember, hogy a színész nincs is jelen, őt teljesen el is felejtjük s ennél nagyobb dicsőret színésztől el nem mondható. Ahogy például az Operaház páholyában a leplezett Pahlen-nel szembenéz s egy halálrészeg vad elcsorgó vérű fájdalommal és haldokló sértődöttségével rekedt és reszkető hangon, szájszor közelebb a sírúhoz, mint a gyilkolni akaró dühöz, szemrehányást tesz neki, hogy »Bátyuskám... hát én nemcsak a cár vagyok... én a barátod is vagyok... a

testvéred... a barátodat és a testvéredet árultad el?...« — ahogy ezt mondja és ahogy ez a szemrehányás szinte könyörög a csófolatért, csak azért, hogy ebben a magához legközelebb érzett emberben és barátban ne kelljen csalódnia, attól csak feloldítani lehet, legrosszabb esetben, ha nagyon fegyelmelmeztettek vagyunk, mélyet, hörgőt sóhajlani. Itt mindjárt meg kell jegyezni, hogy az egész darab játékmesteri eredményei olyanok, amelyekre egy film-Reinhardt is büszke lehetne: Farkas Miklós, a magyar rendező, »A csata« világsikert aratott producere, büszke lehet e film minden egyes színészenek alakítására, nem is beszélve olyan mesteri rendezőtrükkökről, mint a Lopuchin hercegő kioldatása a cári palotából (a kioldás realiztikus megvalósítása: hogy a selymekbe és rücsökbe bugyolált luxusgyamadárkat két szibériai közlegénnyel oly tenyerestálpú valószerséggel ragadtatja meg, mint egy liszteszákot), vagy hogy mikor a cár a balkónról leint az őrség trombitaharsogásos fegyverbeállítását a kioldott hercegő tiszteletére, — a harosások sorfala, mint egy vezényszóra, fordul derékszőgben a cári üvöltés irányában vissza... Mit mondjunk még a gyilkosság éjszakájának Pál cárról, hogy mit éreztünk, amikor hosszú fekete selyem hálóköntösében, kezében az egő kandeláberrel régigimbolyog a palota folyosóján, mintha az erymniszek üldöznék, ahogy beteg hangja kiesordul a torkán, mint sebből a tört vér, Pahlen után hörgöve és faldokolva, Pahlen után, akiben egyedül bízik s aki pedig már kiadta a parancsot, hogy vagy mondassák le a trónjáról, vagy... történnék, aminek történnie kell! Megrendülten és meghatva gondolunk erre a nagy művészi élményre és anélkül, hogy Pahlen szereplőjén, Pierre Renoiron kívül bárkit vagy bármit is felémleljünk, le óhajtjuk szőgezni, hogy ez a francia film a kinematográfia világtörténelmének mindenkor egyik legdicsőségesebb alkotása lesz és marad! Ezt a filmet valóban mindenkinnek meg kell majd néznie, aki valaha moziba betette a lábát! * * *

Mi történt a paradicsomban?

Ez a »Paradicsom« gyönyörű nagyszálló lehet valahol Berchtesgaden körül, méltóságos hegyesücsök tövében, napsütötte, hóval bélelt völgyecskében. Tulajdonosa és főigazgatója az orosz diákisasszonyokra emlékeztető, kiesit Elisabeth Bergner-es Hilde Krahl. Amikor a film kezdődik, nem látni mást, csak egy szállodai ajtót, rajta a felirat: »Direkció« és egymás után hátrálnak ki rajta: az üzletvezető, a főportás, a főszakács, a recepció vezetője. Mindnek az orra a földig ér: ebben a percben vette át a szigorú Hilde Krahl kisasszony bohém papájától, a remek Georg Alexandertől a szálloda irányítását. Megállapítja, hogy a szálloda legnájgabb lakója, Weiterstein gróf, harmadik hete bérelt és nem fizeti a szálló legszébb lakosztályát. Behívja a gróf urat, de jön az már magától is, mert komornyikja, a magyar Sima Oszkár, hogy pestiesen szóljunk, »drótot küld neki« ezzel a rövid, de sokatmondó kijelentéssel: »Megjött a nő!« Az ifjú gróf szemébenélkül bevallja a direktorkisasszonynak, hogy egy vasa sínés, de majd lesz, mert itt a szállodában »aranyhalra horgászik«.

Hilde Krahl először kidobja, de a fiú szívhangjaira pincérnek alkalmasza. Finom, halk, kamaraszínpad-szerű jelenetek mutatják be, hogyan szeretnek egymásba, — azaz hogy látszólag csak a nő szeret bele a férfibe, mert egy titkos sürgönyváltásból megtudjuk, hogy a gróf nem gróf és valami titokzatos müncheni bandával áll összeköttetésben. Tervük kitűnő: a gróf úr az első szerelmes

esők után bevallja, illetve komornyikjával bevallja, hogy fedezetlen csekket volt szíves kitölteni és a hitelezők másnap feljelentik. A lány kifizeti a hatalmas összeget a hitelezőknek: a három müncheni büntársnak és papátnak, nagypapátnak járja az ifjú gróftól, hogy menten hozzamenjen. Ez közben szintén megszerette a lányt, de azért megszökök cinkosaival. Mi lesz most? Ön tudna megoldást? Mi nem tudunk.

A film tud! Hogy mit, azt a világeért sem áruljuk el, mert olyan váratlan, meglepő és mégis teljes mértékben kielégítő, hogy az üres nézőtérben, az előzetes bemutatón, egymagunkban elkezdünk tapsolni! A fő érdem Hilde Krahlé, aki a legjobb úton van afelé, hogy Elisabeth Bergner helyét töltsse be a német műtermekben. Ő sem ragyogó szépség, de mégis tesszik, mert a lélek báronyos lágy-sága és a szellem tiszta fölnye tükröződik arcáról. A gróftól új amorózó, Albert Matlerstock játssza. A mi ízlésünknek túlságosan szépfiús volt, de nagyon családiank, ha a hölgyeknek nem tetszenék. Kitűnően játszik és valami kisfiús humor van benne s ez sokat jelent. Sima Oszkár, úgy látszik, a német filmek Kabosa lesz. Vették már észre, hogy mennyire hasonlít hozzá? Gustav Waldau, a régi nagy Burg-színész, úgy játszott egy rekedt, közsényes, nyugós gazdag nagypapát, hogy azért az ember megérezte benne a könyörtelen pénz-szerzőt. A film fordulatos és művészi.

(A Reggel rossz filmét nem dicséri)

Véleményünk a két filmjeiről

„Három bajtárs“ Décsi, Corso Érdemes megnézni

* * *

Robbanó gránátok, zuhanó repülőgépek, szuronyok és ágyúzó után a három bajtárs visszatér az életbe és — nem találja a helyét. A »háborús« története ez a Remarque-film, van néhány remek jelenete a háborúutáni Németország belső harcainól és sok mély részlete egy boldogtalan-boldog szerelemről. Szereplői: a legrokonszenvesebb filmszínész, Franchot Tone; az érzelmes levelezőlapmodellszerző Robert Taylor és a fáradt Margaret Sullivan nemesen szerény eszközökkel játszanak s a filmnek van egy nagyon nagy érdeme: nem »álmogyári« termék, nem recept szerint készült káprázat, hanem élet, kicsit szürke, kicsit vonatott és nagyon fájdalmas valóság a vásznon. Hibája, hogy nagyon ragaszkodik a regényhez és ezért helyenként hosszadalmas. Ha harmadát úgyesen kivágnák, különösen a hosszú befejező jelenetekből, az utóbbi idők egyik legemberibb és legszebb filmje lehetne...

„A hölgy egy küssé bogaras“ Rádus Jó, friss, élvezetes

* * *

Már a mult héten kifejtettük véleményünket az új magyar filmről, amelynek legfőbb értéket abban látjuk, hogy a szövegkönyvíró, Aszlányi Károly nyílt szemmel, friss aggyal és friss tehetséggel próbált és tudott is valami egészen újat csinálni. Ennek a filmnek a humora az, ami elsősorban megragadott bennünket, még pedig főleg azzal a »knock about«-szenvtelenséggel, amely stílusában hasonlít a »Gentleman prefer blonds« című világhíres Anita Loos-regény vídám és fölényes hangjához. A szereplők között Tolnay Klári, Maly Gerő, Ráday és kecskeszakállas, édes maszkjával Köröry voltak azok, akikben a siker színésztényezőit látjuk. A közönség rögtön megértette a szerző és a rendezés intencióit: a filmnek sikere van!

„Spanyol szenvedély“ Uránia

* * *

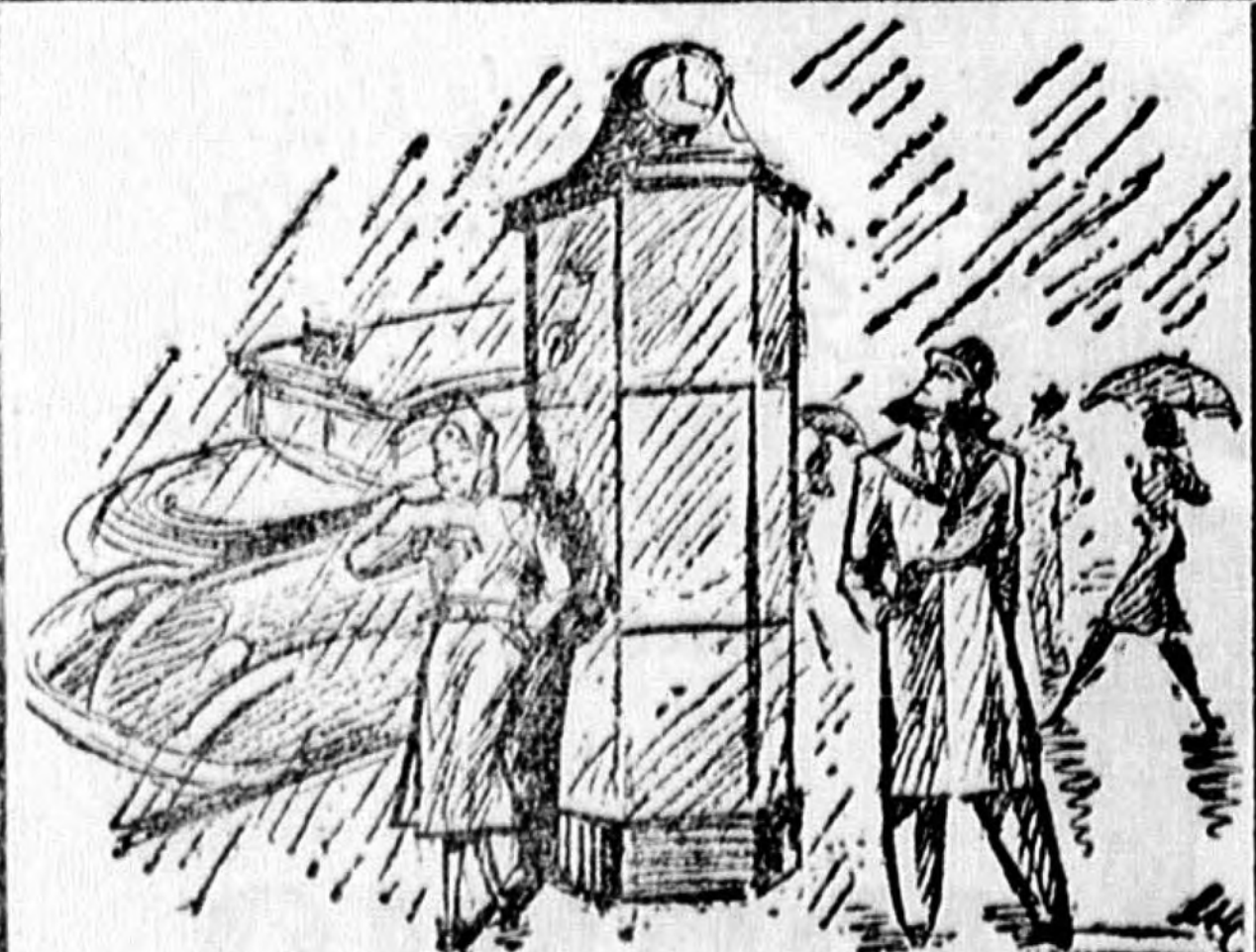
Nagyon nehéz egy olyan »Spanyol szenvedély« című filmben himni, amelyben a spanyol szenvedély azt mondhatja a baszk őrmesterrel a granadai Carmen mutatóhelyén, mikor Carmen összevész egy másik leánnyal s a kapitány véletlenül bejön a lakáiba, hogy aszongya, hogy aszongya: »Ach, nee, Herr Rittmeister, es war mal nur so'n bisschen Rauferei...« és a csempészek főnöke azt mondja az elfogott őrmesterre amolyan tűzrólpattant spanyolsággal, hogy: »Ja, das ist mal'n wackerer Bursche...« Imperio Argentino, az új énekes primadonna, viszont azt mondja Liebe helyett, hogy Liebe és ach weg helyét azt, hogy gá wäg... Egyébként talátnál sok a hegyesempészeti romantika és a csillogósiskos spanyol dragonyos-szekszeplő a filmben, Imperio Argentino gyönyörűen éneklő a szebbnél-szebb spanyol tangókat, sajnos — eredeti német szöveggel. Az ilyesmit Pestén nem kedvelik...

— Asszonyom, villanytűzhelyen olesón, gyorsan, a legkisebb fáradsággal főzhet, süthet. Erről meggyőződhet az Elektromos Művek Honvéd u. 22. bemutatójának ingyenes gyakorlati főzőelőadásain! Dél-előtti főzőgyakorlati előadás: hétfőn, esütörtökön, pénteken 10-kor, délutáni főzőbemutató szerdán 17 órakor. Almáslepeny, kuglóf, torta, hústeleak készítését mutatják be.

— Önt is érheti szerencse, ha rendel osztály-sorsjegyet a Gárdonyi Bankháznál, VI., Teréz körút 41., hol mult hónapban a szenzációs 300.000 pengős főnyereményt is kifizették. Sürgősen: »Jobbsors«, tehát fényesen beigazodott.

* 1/4 „Azur-express“ Kamara, City, Atrium Nevetni lehet...

Hogy milyen ez a film? Erre kizgazda-körülményességgel lehetne a legjobban felelni, valahogy ilyenformán: »Azt ippenességgel nem lehessük mondani, hogy ez, vagy az, vagy így vagy úgy, — hanem-háthogy ippegháthogy, csakhogy-háthogy: na! Mert szóból ért az ember.« Tagadhatatlan, hogy sok mulatságos ötlet, kedves fordulat van benne, csak éppen az ilyen apró rendezői tévedéseket nem igen értjük; miképpen lehetséges, hogy mire az Azur-expressznek kinevezett budapest-székesfehérvári személyvonat az Adria partjára elérkezik, még mindig magyar kalauz van a vonaton? Békében vették fel a filmet talán? Csak-hogy ezzel is bibi van, mert akkor még a hangosfilmet nem találták ki. Aztán: itt a velencei szálloda — inkább tokaji, mint velencei, nem is legnagyob okban, azért, mert ebben a velencei hotelben mindenki azonnal magyarul beszél. Tény és való, hogy Olaszországban sok a magyar szálloda-alkalmazott, de azért ez a kis lapszus némileg mégis csak érthetetlen. Sokkal jobb lehetne a film, mint amilyen! Így se rossz, csak éppen nem nagyon jó! A publikum sokat nevet. Na!

Ötven pengőt kap, aki a legjobb képalábrást küldi be a fenti rajzhoz. Részleteket a Színházi Élet e heti száma közöli

Csintalan asszonyok scala Prolongálva!

Reggeli levél

I. Vígyszínház

Tiszta szívből ajánlom az olvasónak: üljön be valamelyik este a Vígyszínházba, szavatolom, hogy három óra minden egyéni és közzondját százaszázalékosan elélejtí, — olyan elragadó, olyan mulatságos, olyan szellemes, kellemes, aranyos és vidám a színház új Deval-darabja, Monsieur Devalt a darabját éppen akkor írta egy newyorki hotel negyvenegyedik emeletének négyosztós luxusapartmanjában, amikor a »Színiskolát« amelyhez némi társszerzői közömben) a Broadwayt próbálták. Töréletesen ő volt a darab amerikai adaptátora és rendezője is s így sokat beszélgettünk nemcsak a Színiskoláról, de a »Soubrette«-ről is (ez a darab eredeti címe), amelyet már akkor, »lábom« megvetek filmre Gál Franciska számára. Meg merem jósolni, hogy Franciskának óriási sikere lesz a reá álmódott szerepben, mint ahogy egészen bizonyos, hogy a »Templom egere« óta ennél rózsaszínűbben göpícselő naivszerepet nem írtak!) Egy mondatban a darab témája: a szobalány, aki — nem szobalány... Devalnak már volt ezzel a szobalány-témával egy világ-sikere: a »Tovarisz«. Ott a szobalány orosz hercegnő volt, — ez a szobalány filozófiai doktornőnek készült a Sorbonne-on, itt ismerkedett meg férjével, a hajóépítő newyorki milliomas fiával, akivel az első felvonás tizenötödik percében milliomosok Fifth Avenue-i palotájába megérkeznek. Igen ám, le közben kis változás történt, a papa időközben tönkrement és a család minden reménye, hogy Eric, a fiú eljegyezi a dúsgazdag tudománsszerűn milyen business-király leányát. A fiú — hölgyeim, tanuljanak gazi önfeláldozást! — fiatal felesége beleegyezésével vállalja a családmentést a bigámia-ízű deljegyzéssel s Françoise (így hívják a Sorbonne-feleséget) ott marad a házában, mint francia szobalány, — kikit éppen vártak a helyszerzőtől... A második felvonás azzal kezdődik, hogy a cselédszobában éppen együtt ébrednek fel férj és feleség, — illetve szobalány és ifjúúr, aki az ablakon keresztül, a tűzoltólépcsőn szökik vissza a saját szobájába, miután előbb sajátkezűleg pucolta ki a ház főkomornyikjának cipőit, tartozván ez a művelet felesége kötelmei közé... Ebből a bájos grimaszból könnyen elképzelhető, hogy milyen újabb, bizarrabbnál bizarrabb helyzetek keletkeznek még a darab folyamán Françoise alszobalányi mivoltából és csak természetes, hogy a fiatal menyecske átvéve az ismert üdvöske-complexumot, a ház napsugara, cedvence, szerelme lesz, akit a harmadik felvonás happy-endjének általános mámorában boldogan ölelnek keblükre, a közben egy deus ex machina újsághír-jóvoltából újra negmilliomosodott szülők. Az előadás töretlen, hibátlan, kifogásalan. Tolnay Klári játssza a szobalányt, az első felvonásban még cissé merően, mint a kihált steacincsepp, de a második felvonásban már önön tüztől újra felolvadva, hogy a harmadik végéig végkép elájoljon bennünket az özike-kedveségnek azzal a naira-bájával, amely bizony, ha valamivel egyszerűbb is, de sokkal őszintébb és lélekébőljövőbb, mint Hollywoodba átvándorolt nagy naivánknak erre a szerepre csúcsidéalként elképzelt technikai »make up«-rűbája. Szavatókórusunk ebből az alkalomból: e-me-lést Tol-na-y-nak! Már tudniillik gázsiemlést.) Mint egy tölgy, úgy emelkedik ki nemes művészetének koronájával a darab kecses virágoskertjének kellős kö-

zépéből Somlay szívetdobogató alakítása a gondok miatt szívógör-
csöktől kintott amerikai milliomas szerepében. Ez a nagy művész az utóbbi időkben minden szerepében jungfrau-i régiókban jár. Megvesztegetően közvetlen a fiatal férj süldő-vizsla szerepében a mi áramvonalasan kedves Rádanyk. Csak dícsérettel tudjuk megemlíteni a Vígyszínház kis mostoháját, Szombathelyi Blanche-ot is, aki enyhe lelki libamájkomplexumából csodálatos módon kisorványodva, markánsan és hatásosan alakítja a család whisky-ízű és dolárszemérmellen ripera-görljét. Na és Dénes Gyuri! Komolyan mondom: magyar Basil Rathbone! (Emlékeznek a nyársatnyelt inaszerepek tökéletes amerikai filmszínésze?) Vizváry Mariska, Kürthy Sári s a szép és hatásos Márkus Margit alakításai illeszkednek még be sikeresen a filharmonikus tökéletes előadási koncertbe. Megkülönböztetett dícsérettel óhajunk megemlékezni a fordító-rendező Hegedűs Tiborról, különösen mint fordítóról. Minden szava él és pezseg, egyetlen bántó vagy sablonos mondat nem a magyar szövegnek. Vörös egyetlen díszlete nagyon szép, csak kicsit hangos. Túlzsines. (Ezek a Carringtonék nem új milliomasok!) Száz — usque hetvenöt előadás. De az utóbbira akár fogadok is.

II. Kamaraszínház

Nincs módomban, fájdalom, hasonló elragadtatással megemlékezni a Nemzeti Kamara Színház Lord Byron darabjáról, amelyet tiszteletreméltó idősebb angol műkedvelő, bizonyos Mrs. Catherine Turney írt, — illetve kiírt az összes rendelkezésre álló Byron-életrajzokból, felhasználván az idevonatkozó irodalom összes adatait abban az erősen egyéni átfestésben, amelyben Byron, a költőt kizárólag betegesen ingerlékeny, futóbolond, mániákus és rabiátus asszonyfalónak portretizálja. Ez a Byron, a derék Uray alakításában agyonüvölti és agyonántítja az egész előadást, ami a régi Andrásyúti Színház miniatűr terfogatót tekintve már csak dobtárgyai szempontból sem túlságosan kedélyes esemény. Mindehhez hozzájárul még, hogy Byron emlékirataiban is eszeveszeltnek, beszámíthatatlannak, bolondnak és imádatdandónak jellemzett lady Caroline Lamb alakítója, Rápolthy Anna sem tagad meg enmagától, mint hü alakítónőtől némi hisztériát, a megfelelő sikoly- és hörgés-adagokkal fűszerezve. A többi főszereplő, Szelezky Zita és Lánycz Margit kivételével, valamennyien kliséket adnak, áll ez Makay Margitra, Forgáchra, Petesre és Kovács Károlyra különösen. Szelezky Zita üde, és Lánycz Margit meg tudott őrizni egy pasztellkék báját és elefántesontszíni nemességet lady Oxford alakja számára. Maklary inas-szerepében quasimódo-szerűen túloz. Gyenge író, gyenge előadás.

III. Nemzeti Színház

Leányvállalatánál sokkal méltóbb formát mutat e héten a Nemzeti Színház, amely báró Eötvös Józsefnek, a nagy gondolkodónak, a gyakran Arany János magasságáig emelkedő költőnek, a mélyen érző és tiszta ítéletű európai magyarnak 1844-ben bemutatott darabját az »Eljen az egyenlőség« című szatirját újította fel, amelyben az az üdítő szellessége frissíti fel az ájert a szín Kisfaludy-hangulatú magyar műlőjében, amely a francia forradalom eszméinek hatalmas vihar-

keltett szárnyasapásai következtében hozzánk is eljutott. A liberté, égalité, fraternité trikolórjelszavának hozzánk érkezett kirezgését bizonyítja az Eötvös-darab — véré és Tuileries-ostromzaj után — bazsalikom és verpeléti pipavillat kiadásban. »Eljen az egyenlőség« — mondja a gróf, a világáramlat új hívének vallván magát, — de a lányát már nem akarja hozzáadni a fiához hozzáadni, mert az csak egyszerű nemes ember. »Eljen az egyenlőség« — csatlakozik a gróf véleményéhez a kvaterkázó délutáni ambituson az alispán, — de a lányát ő sem akarja hozzáadni a prókátor fiához, aki ugyan nemes ember, de a nagypapa még eszmadia volt. Tiszta és ártatlan hitvallás, mint program: őszinte, egyenes és férfias a kinyilatkoztatás, amellyel a darab a kor eszmeáramlatát magyar vonatkozásban leméri és szatirikusan bírálja és érdekes és modern színpadi bonyodalom áll a szándék szolgáltatásban. Elandalodva figyeljük, hogy e bonyodalom szerkesztési virtuozitása, minden fíjikája mellett is milyen édes, tiszta és hófehér. (Oh franciák, oh amerikaiak és oh Bus-Feketek!) Üdítő lelki furdóként hat reánk ez a hang a színpadról, amely oly áhítatosan magyar s amelynek éppen ez a tiszta magyar ereje, ime egy száz év multáni késői sikerben tudta konzerválni a darabot. Az előadás díszje Csor-tos Abrámy grófja, aki gyöngyházgombos katufrékjában és vadgalambszíni pantallójában, arcán a derű pírjával, szemében a bonhomia csillanó fölénnyel klaszszikususan jellemző. De vele egyenrangú Kürti feketeszínű, meggyiszin nadraos alispánfigurája, a körön belüli papucshős alakításával külön is. Rendkívül hatásos és jóízű volt Gál Gyula a prókátor szerepében, tetszett a fiatal Perlegi figurájában a csaholón újú Ujlaki is; Tasnády Ilona az alispánné szerepében volt mézédés és kuglófillatos. Virítóan friss és üde volt Biri szobalány szerepében Olty Magda és jó karakteralakítást kaptunk a grófi lakáj szerepében Majorától, az alispáni huszáréban Bodnártól. Lehota y a gatyás nemes, kostökös, kurtanemesek hadnagynak szerepében remekül játszott a nagy darab mafla szájhős kerest. Zádor Gyöngyi, akit a grófkisasszony szerepére az Akadémiából emeltek át rövid úton, már nem is a Bajor, de a Rápolthy-iskola tanítványa. Galamb Sándor kitiünő, modern átdolgozásának társszerzői érdemei vannak. Remek, folyamatos, friss és művészi munka ez: mintha egy régi kastélyt restauráltak volna, anélkül, hogy az architektúrán, a stíluson, bármit is változtattak, hamisítottak volna... A rendezés is Galambot vállalja mesterének. (U. i. Az éjszaka előadás után elolvastuk Bóka László derék Eötvös-tanulmányát, amely a báró néhány lélekbelemarkoló levelét idézi. Nem álljuk meg, hogy néhány sorát ide ne írjuk! »En a politikában való-ságos Zuckunfmuzikus vagyok, aki egész életemen át oly dallamokat énekeltem, melyeket húsz évvel később minden susztergyerek füttyül...« Vagy: »Küzdeni naponként az értelmellenség ellen: fáradni, hogy azoknak szabadságát biztosítsuk, kik arra érz és kedélyi tulajdonaik miatt, képtelenek... megvallom, néha vesztetni kezdem reményemet s a gondolat, hogy egész életem törekvései elérhetetlen célnak voltak áldozva, bántja lelke-met...« Csengerly Antalnak írja: »Ném és gyermekeim körén kívül alig van életviszony, melyet meg nem keserítettek volna nekem!...« Vajjon tudják-e hazánk illetékesei, hogy báró Eötvös József unokái, báró Eötvös Lorántnak, a világhíres fizikusnak lányai dermesztő körülmények között tengetik életüket Budapesten?!!)

DURDILLY
AJAKRUZS

ARA P 2-

IV. Royal Színház

Végül emlékezzünk meg Budapest legújabb színházának, Kertész Dezső Royal Színházának megnyitó előadásáról, ahol László Aladár, a kitiünő humorista »Mindig a nők kezdik« című vígjátéka került színpadra. A darab egyetlen, egész kedves alapötlete odacsérti ki, hogy »mindig a nők kezdik«, a férfiak csak azt hiszik, hogy ők választanak és ők kezdenek el valamit, — nem — ahogy Dayka Margit a darab végén, mint egy végszentenciaképpen, pisze bájjal és fricskázó fölénnyel mindnyájunkba belecsücsöríti: »mindig a nők kezdik...« Azért ugyan, hogy ezt megtudjuk, még nem igen tör-nők kezünket, lábunkat, nyakunkat a színházba való beváltakozást illetően, de az előadás miatt már inkább! S abban is elsősorban Dayka meglepő alakítása miatt, aki valóságos kis női Chaplinként hancurozza, vihancolja, pilyeri és grimaszokozja végig a darabot. Zseniális boszorka! Ennivaló! Kertész Dezső a partnere, eleganciája ezúttal is bódító és hódító. (Volt egy sokzeimedis selyem szemkingingje, káprázott tőle a két szemünk.) Kellemes, kedves színész. Nagyon jó volt Peéry Piri is, a tehetségesen megfogott vénkisasszony-titkárő szerepben. Stramm volt és meghatóan erőszakos. Rátkay különösen a szerepéhez tartozó Landru-szakállas maszkjával aratott viharos sikert. A szereplők légiójában megemlítjük még Haraszthy Mici, Vendrei tata, Boros, a kicsit túlpárfomózott László Lola, a kedves Heltai, a mindig jó Vértés és a csinos Tatay Ilona alakítását. Pártos Gusztáv fulmináns Tubay-ja a jó Gusztáv legjobb maszkja és komédiázásai közül való. Dícsérjük Inke Rezsőt is, aki figyelmet, sőt feltűnést tudott kelteni markáns és hatásos alakításával. Szaboles Ernő frissen rendezte az előadást, amelynek egy kis dramaturgiai kékcserzés beavatkozás csak hasznára lehet. Jó formát mutat az újjászülött Royal Színház, tiszta, esinos és jószágú, a biztató kezdet után egyáltalán nincs kizárva, hogy végleg a kombattáns müintézetek között maradjon.

Egyed tótán

A Vígyszínház szombat esti premierjén. A francia szobalány-ban, Márkus Margit ragyogó Wallis-kék rókaheppje és két teljesen ezüstös ezüstrókaéből való stólája, Kürti Sári hosszú kékróka heppje és Vizváry Mariska két kékróka kombinációja Dán Fülöpné ismert szórmedivattudósító kreációi (Kristóf tér 3.). Amint a színpadon, úgy a nézőtérben is a legtöbb remekprém ugyanez az ő tervei szerint készült.

A REGGEL SPORTJA

Megbukott mindkét fél taktikája

Ferencváros—Elektromos 2:1 (0:0)

(A Reggel tudósítójától.) A latorcauceai sporttelepen tartották meg a Ferencváros—Elektromos mérkőzést, amelyen

ötezer néző előtt bizonyították be, mit ér a rosszul alkalmazott, csökönyös, merev taktika.

Az Elektromos az első féldőben négy háttérrel játszott, inkább védekezésre rendezkedett be és csatársoruk a hosszan előreadott labdákkal igyekezett nagyrítván ellentámadásokba menni. Az Elektromosok csak ritkán jutottak jó helyzetekhez, ezzel szemben az állandóan támadó Ferencváros az Elektromosok védekező taktikája ellenére több gólhelyzetet teremtett, de csatárai elügyetlenkedtek az alkalmakat és hiányzott a csatársor irányítója, Sárosi dr., aki centerfedezet volt, míg az ő posztján Jakab szerepelt meglepő gyengén.

Az első féldőben tehát azért nem esett gól, mert a ferencvárosi csatársorok balszerencséjük volt.

A második féldőben a megújuló ferencvárosi támadás Gyetvay jó beadása és Bakon kapus rossz védekező réven góllal végződött. Ekkor taktikát változtatott az Elektromos. Őt csatárral támadott és a ferencvárosi védelem hibájából Rozsáli kiegyenlített. A gól után megint változás következett. Az Elektromos védekező taktikájával tartani akarta az eredményt, a Ferencváros viszont továbbra is háttérben szerepeltette legjobb játékosát, Sárosit. És így nem is alakult ki eredmény.

Az utolsó negyedórán Sárosit előre vezényelték centercsatárnak.

A meccset Gyetvay egyéni akciója döntötte el a Ferencváros javára. Sárosi vezérletével a csatársor támadásai is veszélyesebbek voltak. A Ferencvárosban Sárosi III. Béla hiányzott, az Elektromosban pedig nem játszhatott a szegény Szendrői, aki a fehér kórházi ágyon feküdt a múlt héten szenvedett lábtöréssel.

A futballsport igazi szépségét egyedül Lázár mutatta be.

Igen jó volt a ferencvárosi futballiskola két nevelője, Pósa és Gyetvay. Az előbbi támadásból és a védekezésből egyaránt kivette részét, az utóbbi pedig minden labdát a legjobban játszotta meg és góljával megszerezte a Ferencvárosnak mind a két pontot. A mérkőzés fair küzdelem volt! Az Elektromosoknál Bakon kapus bizonyult a legjobbnak. A gólokról nem tehet, mert az első gólnál Toldi állt előtte, a második pedig védhetetlen volt. Lengyel, Törös és Lovas emelkedett még ki a mezőnyből, de jó volt Fűzi I. is.

Ivanesics játékvezető hibája, hogy túlnagy szerephez engedte jutni egyik sokat tévedő határbíráját.

A mérkőzés a Ferencváros támadásainak sorozatával indult meg. Martonos talpalását a játékvezető büntetésben részesítette és jelezte, hogy nem tűr semmilyen durvaságot. Pompás összejárással közelítette meg a Ferencváros az Elektromosok kapuját, aztán Kis, majd Toldi, később Lázár kapu fölé lötte a labdát. A sok ferencvárosi támadás és gólhelyzet után az utolsó percekben Fűzi II. nek jutott alkalma góllövésre, de mellé helyezte a labdát. A második féldő azzal kezdődött, hogy

Lovas lövése a ferencvárosi kapufa tövére pattant vissza,

aztán három ferencvárosi támadást tévesen lesállítás miatt megállítottak.

A 12. percben Gyetvayt kornerra szerelték. Ő lötte a kornert, úgyhogy a labda a kapufát súrolva a háló felé tartott, a kapus utánanyúlt a labdának, de ahelyett, hogy megfogta volna, még jobban beljebb segítette.

Tizenkét perc múlva Rozsáli kiegyenlített. Ekkor Toldi lett a center, Jakab a balösszekötő, majd a 33. percben Sárosi ment előre. A

Hat gólból ötöt Zsengellér lött a Bocskainak

Ujpest—Bocskai 6:1 (3:1)

(A Reggel tudósítójától.) Az újpesti pályán frissen zöldet gyepre, a Bocskai-játékosok narancssárga trikója és kék nadrágja, az újpestiek lila-fehér trikója, mindez a piros salakpálya keretében festő esztétikére kiváncsió színes kép volt. Ennél csak Zsengellér játéka volt nagyobb látványosság. A kitűnő játékos tulajdonképpen egymaga győzte le a széteső Bocskait.

Zsengellér minden megmozdulása a futball igazi mesterére emlékeztetett.

A mérkőzés kellemetlenül kezdődik az Újpester nézők, mert a kezdeti tapogatózások után az 5. percben Takács átharcolja magát az újpesti védőkön és lövése a kapu alsó sarkába jut.

Nagy meglepetésre 1:0-ra vezet a Bocskai!

A következő percben már-már újabb meglepetéstől lehet tartani: Pásztoi senkitől sem zavarva kitör, három lépésnyire van a kaputól és csak Sziklaival áll szemben, de elügyetlenkedni a helyzetet. Művészet volt elrontani ezt a soha vissza nem térő gólképet! A 15. percben azután egyenlít az Újpest.

Kocsis átadja a labdát Zsengellérnek, aki egy mozdulattal tisztára játssza magát és biztosan helyezi a labdát a hálóba, 1:1.

Három perccel később Temes, a kitiltott Vincze helyett játszó tartaléksatár ad jó labdát Zsengellérnek, akinek a két háttér próbát leszerezni, de a nagyszerű újpesti középcsatár ennek ellenére futtató hálóba lövi a labdát. 2:1. A Bocskainak egyenlítősi alkalma nyúlik, mert Futó hibájából Sarkadi került jó helyzetbe, lövése helyett azonban Markoshoz továbbítja a labdát, aki aztán mellé gurít. Zsengellér összeülkőzik Palotással és az újpestiek üdvösködjék egy percig ápolni kell, hogy tovább játszhasson.

A következő percben Takács összecsap Futóval és az újpesti háttér nehezen áll talpra. Bicegve játszik tovább. A 29. percben Palotás a 16-os vonalon kézzel érinti a labdát — a szabadrúgást Zsengellér lövi a bal felső sarokba. 3:1. Ko-

Nagy küzdelem kiállításokkal

Szolnoki MÁV—Szürketaxi 3:2 (1:1)

Szolnok, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ideális futballidőben, 2500 néző előtt mérkőzött a két csapat. A Szürketaxiban Takács II. és Serfőző nem játszott, a Szolnoki MÁV a megszokott összeállításban lépett a pályára.

Az első gólt az 5. percben a szolnoki csapat rúgja Szántó révén. 1:0.

A 14. percben a kifutó Horváth kapus

38. percben

Gyetvay a Sárosi dr.-tól kapott labdával befelé kanyarodott és a tizenhatos vonalnál váratlanul megvágta a labdát, amely ott surrant be a kapuba, ahol a két felső léce találkozik.

A Ferencváros tehát megérdemelten nyerte 2:1 arányban a mérkőzést, amely a taktikázásra vonatkozóan sok tanulsággal szolgált és szerlefosztott ezen a meccsen a Jakab-legenda is... A meccs után Melly Béla dr. a Ferencváros részéről ezt mondotta munkatársunknak: »Ugy látom, a Ferencváros balszerencsés sorozata véget ért.«

Kovács dr., az Elektromosok igazgatója pedig úgy nyilatkozott A Reggel nek, hogy a csapat erősen érezte Szendrői hiányát.

csis lövése a kapus kezétől a kapufára, onnan a mezőnybe pattan. Kállai bomba lövése belemegy a kapuba. A 37. percben a bicegő Futó Langfelder igazgató és Gutmann tréner vállaira támaszkodva elhagyja a pályát. Ugy látom, súlyos a sérülése. Seres lesz a balhátvéd, Temes a középszedet. Pásztoi és Seres összecsap; Pásztoi marad a földön. Izgatott a hangulat, Markos lövését Fekete kézzel téríti el az útból.

Tizenegyes. Takács azonban messze kapu mellé lövi a büntető rúgást.

Nagy felhárdulás a nézőtérben. A második féldőben Futó ismét elfoglalja helyét a csapatban. Újpesti féltékeny kezdődik újra a játék és a 10. percben Kocsis beadását Zsengellér áttemeli az élethetetlen Kertesnek. Ezzel már 4:1-re vezet az Újpest. A Bocskai is indít néhány jólinduló támadást, de csak a tizenhatos vonalig, mert ott megáll a debreceni csatárok tudománya. A 24. percben Kocsis beadását Kállai lövi a kapura, Kertes kiűti a labdát, Elek mezőnybe akarja továbbítani, de róla saját hátójába pattan a labda. Öngól. 5:1-re vezet az Újpest. A 29. percben Kocsis beadását

Zsengellér a cipője hegyével pöccinti a hálóba. 6:1.

Kertes ügyetlenkedésén derül a közönség. Egy alkalommal 25 méteres gyenge ívelt hazaadást is kornerra ejt. Utolsó percekben a Bocskai szépíteni akar az eredményen, de Pásztoi fejével Sziklai véd, Takács pedig kézzel akar gólt elérni.

Az újpesti védelemnek nem sok dolga volt, de így is kitűnt, hogy nem áll biztosan a lábán. A fedezetsorban Szalai jól játszott. Az eltiltott Szűcs helyén Seres, ha nem is feledtette Szűcsöt, de meglehetősen helyettesítette. Balog ezáltal szűrkén játszott. A csatársorban Zsengellér már megemlékeztünk, a többiek rosszul játszottak. Talán egyedül az amatőr Havas igyekezett.

A Bocskai széles és kedvetlen játékot mutatott. Csak Takácsról és helyenként Pásztoitól láttunk sikerült akciókat.

A tizenegyest Kövesdi kapu mellé rúgja... A 20. percben Kolláth megszerzi a szolnokiaknak a vezetést. 2:1. A 30. percben a szolnoki Sárkány gyomróbokszolja Váradit. Erre neki is a kiállítás jut osztályrészül. A 34. percben Draskóczy miatt tizenegyest ítélt a szolnoki MÁV ellen a bírő. Ezt Miklósi értékesíti. 2:2. A szolnoki csapat győztes gólját a 41. percben Kolláth szerzi.

Játékvezetők osztályzata:

Ivanesics	2
(Ferencváros—Elektromos 2:1)	
Vas	2
(Budafok—Hungária 3:0)	
Ujvári	3
(Újpest—Bocskai 6:1)	
Bartók	2
(Nemzeti—Szeged 4:2)	
Szécsi	2
(Szolnok—Taxi 3:2)	
Gellért	2
(Phöbus—ZSE 1:0)	

Nemzeti—Szeged 4:2 (2:1)

Szeged, október 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) 2000 néző előtt játszották le a mérkőzést, amelyen a Kisalagyi nélkül kiálló Nemzeti könnyű győzelmet aratott. A szegediek a vereség miatt elsősorban Pálincást okolják. A Szegedben csak a csatársor játszott jól. A Nemzetiben a fedezetsor, a csatársorban pedig Pálya és Horváth jeleskedett.

Szegedi támadásokkal kezdődik a mérkőzés. Bognár kapufát lö. A 8. percben Nemzeti támadás után Pálya elhúz Raf-fai mellett és gólt lö. 1:0. Lanya szegedi támadás a válasz, de a 21. percben így is sikerül az egyenlítés. Baróti előre adott labdáját Nagy magasra felgurva befeljel. 1:1. Nagy bombalövését Angyal bravúrral védte, ezt még a szegedi közönség is megtapsolja. A 40. percben Horváth lefut és futtatóból védhetetlen gólt lö. 2:1. Nagy szegedi rohamokkal kezdődik a második féldő, de a pompás támadások és ragyogó gólhelyzetek elsikkadnak az ügyetlen szegedi csatárok lábán. A 11. percben Fenyvesi beadását Molnár a kapufának fejeli, a visszapattanó labdát Pálya végleg a hálóba juttatja. 3:1. A Szeged ideges, esereberéli a játékosait, de ez sem segít: a 17. percben újra a pompásan játszó Pálya lö gólt és ezzel 4:1-re vezet a Nemzeti. A 22. percben a Szeged Szilasi révén szépít az eredményen. Így lett 4:2 az eredmény.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Újpest	7	6	—	1	24:8	12
2. Hungária	7	6	—	1	17:10	12
3. Kispest	6	5	—	1	21:8	11
4. Nemzeti	7	4	2	1	22:10	10
5. Ferencváros	5	4	—	1	16:8	8
6. Budafok	7	3	2	2	10:7	8
7. Phöbus	7	3	2	2	12:12	8
8. Szeged FC	7	2	2	3	12:12	6
9. Szolnok	6	2	1	3	10:13	5
10. Taxikok	7	2	—	5	21:18	4
11. Bocskai	7	1	1	5	12:18	3
12. Elektromos	7	1	1	5	11:21	3
13. SSE	7	1	—	6	11:32	2
14. ZSE	7	—	2	5	7:29	2

Gyenge eredmények a női atlétikai versenyen. A MASz vasárnap délelőtti női atlétikai versenyt rendezett néplégi diákstadionban. Eredmények: 100 m: 1. Balla (Olympia) 13.6 mp. 100 m 11. oszt.: 1. Kémény (Olympia) 14 mp. Súlydobás: 1. vitéz Baloghné Kael A. (TFSC) 1101 cm. Magasugrás: 1. Koles (Olympia) 135 cm. Diszkoszvetés: 1. vitéz Baloghné Kael A. (TFSC) 3095 cm. Távolugrás: 1. Lébermayer (e. k.) 488 cm. Gerelyvetés: 1. Lamos (MTE) 3125 cm. 4×100 m: 1. Olympia 55.4 mp. 2. MTE 62 mp.

Nagy meglepetés a hungáriaúti pályán: A lelkesen játszó budafokiak fölényesen verték a Hungáriát

Budafok megérdemelte a 3:0 (1:0) arányú győzelmet
— mondja Kisfalvy István dr., a Hungária igazgatója

(A Reggel tudósítójától.) Hosszú idő óta nem gyülekezett a hungariaúti futballpályán olyan álmoshangulatú közönség, mint vasárnap. A Budafok elleni mérkőzés nem sok izgalmat ígért.

— Sima győzelem lesz! — mondta egy Hungária-drukker —

amikor három órakor elsőknek a Budafok csapata a pályára lépett, ebben az összeállításban:

Vági — Szebenhelyi, Bánkúti — Beretvás, Sós, Király — Fodor, Fézler, Szegedi, Kovács I., Kovács II.

A pályára lépő Hungáriából hiányzik Turai. Az összeállítás ez:

Szabó — Kis, Biró — Sebes, Turán, Dudás — Vidor, Müller, Cseh, Kardos, Titkos.

Nagy esőben indul a játék. Ugy látszik, hogy valóban unalmas mérkőzés lesz. Eleinte a Hungária jobb: feltűnik Kardos nagy szorgalma, aki a saját tizenhatosán belül Biró és Kis segítségére siet. Ez tapsra ragadtatja a közönséget is! Azután Vidor bombalövése kap elismerést. A tribünön nagy figyelemmel kísérik a beteg Turai helyettesét, a nyurga, szőke Turánt. Feltűnik a pálya szélén civilben a kispadon ülő Turai is, a mint a tribün felé tartó labdát visszadobja társainak. A közönség őt is lelkesen megjelenti...

A 22. percben váratlan esemény történik. Fodor, a kis budafoki szélső beadásnak szánt labdája a kapu felé tart, Szabó lábbal akarja védeni, de lyukat rúg és a labda a belső kapufáról a hálóba pattan. Góll! 1:0-ra vezet a Budafok!

A tribünön megszólal egy rosszmájú Hungária-drukker.

— Hja, ma van a terézvárosi búcsú! A Hungária búcsúzik a veretlenség-től...

Egyszerre érdekes lesz a játék. A Hungária eddig nyugodtan cigarettázó igazgatója, Kisfalvy dr. is idegesen járkal a Budafok kapuja körül, Braun tréner pedig a kék-fehérek kapuja mögül ad jótanácsokat játékosainak. De semmi haszna... A jólkezdő Turán lassanként teljesen elszűrkül, a csatársor meddő és a védelem is túlsok hibát csinál. A közönség egyenlítésre biztatja csapatát, de ebből nem lesz semmi.

Szünetben a tribün előtt korzózó közönség — ha nem is nagy meggyőződéssel — még biztat abban, hogy a Hungária a maga javára fordítja a mérkőzést. A második féldélben

Cseh és Kardos helyet cserél.

A 3. percben Fodor belöhetné a budafokiak második gólját. De ami késik, nem múlik... Két perc múlva

Szegedi lefut s még melőbb Biró beérné, lő. A labdát Szabó pontosan a befutó Kovács II. elé üti, aki a hálóba vágja. 2:0.

A kilcszámú budafoki drukkertábornak egyszerre megjön a hangja. A Budafok most úgy támad, hogy lehengerli nagy ellenfelét. A 10. percben Szabó csak hagyományos szerencsésének köszönheti, hogy nem terheli újabb gól a hálóját. A közönség dermedt esendben figyeli a Hungária hiábavaló erőfeszítését, a tehetetlenül vergődő Turánt, az egyre több hibát vétő Birót és Kisét. A csatársorról nem is beszélve... Újabb esere következik:

Cseh a jobbszélső, Vidor a balösszekötő.

Most néhány pillanatig jobban is megy a játék, de Kardoson minden meghűsül. Amíg ő a labdával egyet fordul, a tőle tíz méterre álló Bánkúti már le is szereli. Birónak kell előre menni, hogy egy egészséges lövés menjen a Budafok ka-

pájára. Erre a »sikerre« kórusban követelik:

— Birót centerbe! Birót centerbe!

Megszólal az akasztófahumor is.
— Kardost kapuba!

A 24. percben megpecsételődik a Hungária sorsa. Fézlernél a labda, Biró nem meri támadni és a budafoki csatár lövése a hálóba vágódik. 3:0.

— No, ezt az eredményt sem hinnék el most az Elektromos-pályán — mondja valaki a tribünön.

A Budafok játékosai örömmujongásban törnek ki, a Hungária játékosai pedig lógó orral állnak fel a kezdéshez. A kék-fehérek továbbra is lagymatag játékot folytatnak. A csatársor egyetlen komoly támadást sem tud elindítani. A Hungária hível nem is tudják tovább nézni ezt a játékot, elindulnak hazafelé. Nem gondolták, hogy ilyen szomorú vasárnap délutánjuk lesz...

A mérkőzés után a Hungária öltözőjében mindenki a vereség okairól beszél.

Kisfalvy István dr.-nak

ARÉNA

Örömmel jelentjük, hogy a mámoros, boldog keddi délutánon, amikor a magyar nemzeti hadsereg átlépte a trianoni határt, az Ipolyságra bevonuló magyar katonák között több kiváló sportember volt. A közönség ezek között felismerte Sárosi György dr.-t, a legkiválóbb magyar futballjátékost, akit külön meleg ünneplésben részesítettek.

A Pozsonyi Torna Egylet tagjai egyetemesen sorakoztak fel a Magyar Nemzeti Tanácsban ésők vállalkoztak a rend fenntartására. Erről a nagymúltú magyar egyesületről meg kell jegyezni, hogy a cseh kormány annakidején megtiltotta a »pozsonyi« név használatát. Emiatt Polgári Torna Egyletre változtatták a nevet, de az elmúlt napokban a híres PTE-ből ismét — PTE lett, azzal a különbséggel, hogy újból a Pozsonyi Torna Egylet nevet vették fel.

A Reggel jelentette elsőknek, hogy a november 13-ikára kitűzött olasz-magyar válogatott mérkőzés elmarad. Az olaszok lemondására az MLSz válaszolt és megkérte az olasz futballszövetséget a lemondás visszavonására. Az olaszok továbbra is kitarítottak eredeti álláspontjuk mellett és sürgőnyileg értesítették a magyar futballszövetséget, hogy november 13-án nem jönnek Budapestre. Az a terv merült föl az MLSz-ben, hogy erre a napra Lengyelország válogatott csapatát hívják meg Budapestre.

Müller doktort, a Ferencváros sportbizottságának tagjává választották. Az egykori kiváló játékos kitűnő sportszakértő, aki szakértelmével, lelkes munkásságával nagy hasznára lehet a magyar bajnokságnak is.

Hova tűnt el Péter Kopp, a »Fekete-hegyek réme« és Ali Bem Abdu, Tripo-

ez a véleménye:

— A végig jól játszó Budafok ilyen arányban is megérdemelte a győzelmet. A Hungaria vezetőinek körében általános a megállapítás, hogy

a csatársor meddő és széteső játéka miatt kapott ki a csapat.

Amellett Turán sem tudta pótolni Turait. Biró a múlt heti lábtörés emlékével félfenken és bátortalanul játszott és Kiss, valamint Szabó sem fogott ki jó napot. Ezzel szemben a budafoki csapat minden egyes tagja lelkesen küzdött, a csatársor pedig rajtaütésszerű támadásainak köszönhető a három váratlan gólt. A mérkőzést egyébként végignézte

Diétz Károly dr.

szövetségi kapitány is, aki a váratlan eredménnyel végződött Hungária-Budafok mérkőzésről a következő nyilatkozatot adta A Reggel munkatársának:

— Ez az eredmény a hét meglepetése. Az okosan védekező, lelkes Budafok minden tekintetben megérdemli ezt az eredményt a széteső csatársorú és gyengén is védekező Hungáriával szemben.

Lukács László

eltűntek. Czája egyébként panaszkodott, hogy egyes hozzá nem értő egyének lejáratják a profibirkózást Budapesten. A belügyminisztérium és a Birkózó Szövetség közbelépését sürgeti.

Biró Sándor, a Hungaria hátvédje vasárnap este másodszor is meglátogatta a szanatóriumban Szendrődöt. Felesége egy kis hazait hozott a súlyos sérülést szenvedett játékosnak. Biró annak a reményének adott kifejezést, hogy Szendrődi minél hamarabb újra ott legyen a küzdőtérén.

A Játékvezetők Testülete közzétette azoknak a híráknak a névsorát, akik nemzetközi mérkőzéseket vezethetnek. A lista nem találkozott általános tetszéssel. Sőt!

P. K.

A BBTE nyerte a stafétabajnokságot

(A Reggel tudósítójától.) A válogatott kézilabdamerkőzés szüneteiben rendezték Magyarország 1938. évi 4×200 és 4×800 méteres stafétabajnokságát. A 4×200 méteres bajnokságot a BBTE csapata nyerte (Görkői, Gobi, Sir dr., Kovács) 1 p 29.6 mp alatt. Második a DIAC csapata 1 p 33.2 mp, ész. ker. rekord. A 4×800 méteres stafétabajnokságot szintén a BBTE csapata nyerte (Görkői, Polyár, Ceglényi, Harsányi) 7 j 57 mp idővel a MAC csapata előtt, amelynek ideje 7 p 57.8 mp, harmadik a BEAC 8 p 12.4 mp, negyedik a DIAC csapata 8 p 12.6 mp, ész. ker. rekord.

Cramm vasárnap kiszabadult a fogházból. Berlinből jelentik: von Cramm német teniszbajnokot, akit erkölcsatlenségek miatt fogházbüntetésre ítéltek, feltételeesen szabadlábra helyezték és vasárnap reggel elhagyta a Moabit-fogházat.

A siker sánpárján robbog

az

AZUREXPRESS

Ha jól akar mulatni,
tartson velünk!

Páger Antal
Szeleczky Zita
Tolnay Klári
Báthly Lajos

ÚTIRÁNY:

Kamara City Atrium

Körmöczy Zsuzsi volt a hőse a lengyel-magyar teniszmérkőzésnek, amelyet 3:2 arányban megnyertünk

Varsó, október 16.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt befejezték a háromnapos lengyel-magyar válogatott női teniszmérkőzést, amelyet nagy meglepetésre Magyarország csapata 3:2-re megnyert. Pénteken Körmöczy Zsuzsi legyőzte a híres Jacobson, Paksyné pedig vereséget szenvedett Jedrzejowskától, a lengyel bajnoknőtől. Szombaton a Paksyné-Körmöczy Zsuzsi pár fényes győzelmet aratott a Jedrzejowska-Jacobson pár fölött. A döntő mérkőzést vasárnap tartották. Először Paksyné mérkőzött Jacobsonnal, Paksyné nagy formába lendült és 6:2, 6:4 arányban győzedelmeskedett. Végül Jedrzejowska 6:4, 3:6, 6:0 arányban verte Körmöczy Zsuzsit. A világrauglista hatodik helyezette csak nehezen tudott Körmöczy Zsuzsi fölé kerekedni. A kitűnő magyar teniszező lány a második szettet meg is nyerte a lengyel bajnoknő ellen. Hölgyeink megérdemelt győzelmé kellemes feltűnést kellett.

A Ferencváros nem játszik csütörtökön és vasárnap

(A Reggel tudósítójától.) Azt tervezték, hogy a Ferencváros-Slavia mérkőzés miatt elmarad. Ferencváros-Kispest bajnoki mérkőzést csütörtökön, október 20-án tartják meg az Üllői-úti sporttelepen. Minthogy azonban

Sárosi és Lázár csütörtök reggel utazik Amsterdamba,

Európa válogatott futballistáinak gyülekező helyére, — a mérkőzés elmarad. Nem tartják meg a vasárnapra tervezett Ferencváros-Budafok mérkőzést sem, mert Sárosi és Lázár a kontinens válogatott csapatában játszik az angol válogatott ellen Londonban. (Ez a meccs szerdán lesz.)

Miután a román-magyar és az olasz-magyar mérkőzés elmaradt, két vasárnap felszabadul. Ezek közül valamelyiken megtartják az elmaradt mérkőzéseket. A Kispest ugyan szeretne volna, ha mérkőzését mégis csütörtökön játszhatná le és emiatt a Nemzeti Liga illetékes bizottságához fordult. A döntés nem kétséges, Kispest hőséges kárpótlást kapott a Ferencváros-Slavia mérkőzés bevételéből, anyagilag tehát nem is érdekelt, de

sportszerűség szempontjából sem lehet a csütörtöki meccset megtartani,

amikor a Ferencváros két játékosát nemzetközi érdekből külföldön tartóztatják.

Véres tömegverekedés két amatőr mérkőzésen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt Pestszentlőrincen, a Gömbös Gyula úti futballpályán játszott az SzFC és az FSC csapata. Az izgalmas meccs hevében Szalai Mihály egy elhibázott rúgás fölötti eikeseredésében a fatesbiróba rúgott. Erre

általános tömegverekedés

kezdődött. Mire a kihívott mentők és a rendőrség megérkezett, súlyosan sérült játékosok és nézők heverték a pályán. Szalai Mihályt koponyarepedésel és agyrázkódással, Jáger Jánost orrtöréssel, Ruznyák Vilmost ugyancsak orrtöréssel, míg Somogyi Józsefet helyi sérüléssel szállították a kispesti Lukács-szanaszatórumba. A tömegverekedés többi sebesültjét a men-

tők a helyszínen részesítették első segélyben.

Ugyancsak

botránnyal végződött Wekerle-telepen a Ganz és a WSC I. osztályú amatőr-bajnoki mérkőzés.

A meccset ugyan a Ganz nyerte meg 2:1 arányban, de súlyos csorba esett a sportszerűsége. Tihanyi játékos ellen többször tüntetett a közönség. Emiatt kétszer szünetelt a meccs. A mérkőzés befejezése után

egymásnak esett a két csapat drukkera, hada, püfölték, verték egymást

s a rendőrség csak nagynehezen tudta szétválasztani a vad futballfanatikusokat.

Az idén is a debreceni egyetem diákjai szerepeltek a legjobban a főiskolai bajnokságban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a BEAC sporttelepen rendezték meg Magyarország 1938/39. évi főiskolai atlétikai csapatbajnokságait. Az idei bajnokságokra

minden magyar egyetemi város elküldte kiváló diáklétáit

ALBUMOK és könyvtári könyvek bekötése legelőnyösebben

Intézetek bizalmas természetű okmányainak és üzleti könyveinek az intézet helyiségeiben való bekötését is vállalom!

Radó Olga könyvkötészet,
V. Szent István körút 10. sz. I. emelet. Telefon: 121-531

és így nagy küzdelmek voltak a legjobban atlétizáló egyetem és az ezért járó József királyi herceg vándordíjáért folyó pontversenyben. A pompás ezüstszerlegén már ott díszleg a BEAC, a MAFC, a TFSC, a Pécsi EAC és az utolsó két évben a Debreceni EAC neve. Az idén a pécsi diákok indultak a legnagyobb eséllyel és úgy látszott, hogy meg is nyerik az idei csapatversenyt,

de az utolsó számokon felnyomult a debreceni gárda

és minimális pontarányban az idén is megnyerte a versenyt.

Eredmények a következők: a 4×1500

méteres stafétafutásban 1. a MAFC 18 p 9.8 mp, 2. PEAC 18 p 34.6 mp, 3. BEAC 20 p 2 mp. Magasugrás ötös csapatversenyben: 1. DEAC 163.2 cm átlag, 2. PEAC 162.8 cm átlag, 3. TFSC 161.6 cm átlag. 4×100 m stafétában: 1. PEAC 45 mp, 2. DEAC 45.4 mp, 3. TFSC 45.4 mp. Súlylökés ötös csapatversenyében: 1. TFSC 12 m 27 cm átlag, 2. DEAC 11 m 82 cm, 3. PEAC 11 m 62 cm. Dízskozvetés ötös csapatversenyében: 1. TFSC 36 m 48 cm, 2. DEAC 34 m 79 cm, 3. MAFC 33 m 76 cm. Távolugrás ötös csapatversenyben: 1. DEAC 605.8 cm átlag, 2. TFSC 604 cm átlag, 3. BEAC 598.2 cm átlag. 4×400 m staféta: 1. MAFC 3 p

32.2 mp, 2. PEAC 3 p 32.4 mp, 3. BEAC 3 p 33 mp. Gerelyvetés ötös csapatversenyben: 1. TFSC 47 m 61 cm, 2. BEAC 44 m 21 cm, 3. DEAC 42 m 24 cm. Az 5000 méteres ötös csapatversenyben a MAFC győzött 30 ponttal, 2. BEAC 52 ponttal, 3. DEAC 63 ponttal, 4. PEAC 65 ponttal. Egyénileg Aradi (MAFC) lett az első 17 p 18.4 mp idővel.

A József királyi herceg vándordíjáért folyó pontversenyben a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club győzött 21 ponttal, 2. TFSC 20 ponttal, 3. MAFC 16 ponttal, 4. Pécsi EAC 15 ponttal, 5. BEAC 9 ponttal.

A világbajnok német kézilabdázók lehangolták a magyar csapatot

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután a BEAC sporttelepen mérkőzött Magyarország válogatott kézilabdacsapata a világbajnok német csapattal.

A németek mesterrel ennek a sportnak és így érthető, hogy a nagyrészt fiatalokból álló magyar csapat ellen fölényesen győztek.

Megjegyzendő azonban, hogy a magyar csapat soron nagy g enge napot fogott ki. A mérkőzés 3000 néző előtt Dobler Antal bíraskodása mellett kezdődött. A magyar csapat így állt fel: Mérai — Benda, Kürti — Kutasi, Rákosi, Oláh — Cziráki, Erdődi, Koltai, Mátyási, Nagy I. Magyar támadással indul a mérkőzés, de csakhamar a németek veszik át a játék irányítását és egymásután érik el góljaikat, úgyhogy

a 15. percben már 3:0-ra vezetnek.

A magyar csapat ekkor négy csatárral játszott, mert Nagy I. hátrament segí-

teni a védőknek. A német ostrom tovább tart. A 17. percben a balösszekötő Ortman a negyedik gólt lövi, a 24. percben ismét ő ér el gólt (5:0). A 28. percben viszont Kritzokat a hatodikát éri el. A magyar csapat ekkor feljavul és Koltai egymásután két gólt dob. 6:2. A második félidőben már öt csatárral játszottunk. Az első percben Koltai márs eredményes (6:3), de ekkor megindul a német gőzhenger és a tizenegyedik gólig meg sem áll. Ekkor jutunk szóhoz Váradi révén (11:4). Majd ismét három német gól következik, amire Mátyási felel (14:5).

A magyar csapatban csak Kürti játszott megfelelően,

míg a német csapatban a csatársor volt a legjobb és a kapus.

A válogatott mérkőzés előtt MKESZ csikók mérkőztek a fejermezei válogatott leventecsapat ellen. Győztek a csikók 12:7 (9:2) arányban.

NBB eredmények:

Szegedi AK—Perecesi TK 2:1 (1:1). Szeged. 500 néző. A 9. percben Solt kapásból gólt lőtt (1:0). A 23. percben Várhelyi ki egyenlített (1:1). Szünet után a 34. percben Solymár a hálóba továbbította a labdát (2:1).

Haladás VSE—Pécsi DVAC 5:2 (2:0). Szombathely. 2000 néző. A 17. és 22. percben Lovász rúgott gólt (2:0). A második félidő 4. percében Kálazi volt eredményes (3:0). A 6. és 22. percben Forgács szaporította a gólok számát (5:0). A DVAC Krievitz góljával szepített, majd Petri rúgta a pécsiék második gólját (5:2).

Lampart FC—Győri ETO 3:0 (1:0). Erzsébet ucca. 1600 néző.

Váci Reménység—Szentlőrinci AC 1:0 (0:0). Vác. 400 néző. A győzelmet jelentő gólt a második félidőben II-esből Illik lötte.

Rákoskeresztúri TE—Újpesti TE 3:2 (2:1). Rákoskeresztúr. 500 néző. A rákoskeresztúriak góljait Szeifert, Bozsor és Horváth szerezte. Az újpestiek két gólját Ungvári lötte.

Sopron—Pénzügy 4:3 (1:2). Sopron. 2000 néző. Góllövő: Salamon, Soproni (2), Németh, illetve Ondrus (2) és Oláh.

Törekvés—WMFC 1:1 (1:0). Csepel. Erős iramú mérkőzés.

Debreceni Vasutas SC—MAVAG SE 2:1 (1:1). Debrecen. Bíró: Lengyel (Kelet). A vezetést Lovász szerezte meg (1:0). Az egyenlítő gólt Teisz rúgta (1:1). A második félidőben, a 35. percben Szabó a hálóba fejelte a labdát (2:1).

Phöbus—Zugló 1:0 (1:0). A gólt Solti lötte.

Cabala könnyen nyerte Alcazar és Csákyás ellen a szezonzáró Lovaregyleti díjat

I. Nyirelten két évesek verseny. 3000 P. 1300 m. 1. Kevháza (p) Klimscha A., 2. Sacrilege (4). Fm.: Tigár, Erkölesbíró, Nótárius. 8 h., 1½ h. Tot.: 10:22, 16, 18. Befutó: 10:89.

II. Csömöri di. 3000 P. 2000 m. 1. Vinkó II. (1½) Teltshék, 2. Jonathan (7/10). Fm.: Drusza, Seregély, Caddie. Ötnegyedh., 2 h. Tot.: 10:30, 12, 11. Befutó: 10:57.

III. Lovaregyleti díj. 16.000 P. 3200 m. 1. Cabala (1½) Gutai, 2. Alcazar (5), 3.

Csákyás (2). Fm.: Karvaly (4-ik), Szántás (5-ik), Mayerling, Bitang, 3 h., nyakh. 2½ h., 2½ h. Tot.: 10:25, 12, 14, 12. Befutó: 10:205. Idő: 3:31½. Bitang, Karvaly, Mayerling, Csákyás, Alcazar, Cabala, Szántás a sorrend. A tulsó egyenesen már Mayerling vezet és Bitang az utolsó helyre esik vissza. Az egyenes elején Cabala előre áll és könnyen galoppozik a cél felé, nyomában a második helyért Alcazar és Csákyás vív kemény küzdelmet.

IV. Szóbi handicap. 4000 P. 1000 m. 1. Aprilia (10) Balog, 2. Diszpolgár (12), 3. Mire való (2). Fm.: Ave Caesar (4-ik), Boss, Csaba, Rejtvény, Sanfrancisco, Progressiva, Epizód, Hindu, Tisane, Signorina, Pitypalaty. Nyakh., fejh. Tot.: 10:295, 53, 67, 21. Befutó: I—II. 2 pengőre 1324 p 40 fill., I—III. 5 pengőre 477.

V. Nyirelten két évesek handicapje. 2000 P. 1200 m. 1. Lándza (6) Esch T., 2. Máskor (12), 3. Kigyó (5). Fm.: Ujra (4-ik), Hattyúdal, Mutasd meg, Rezgő, Orion, Elharcos, Zimankó, Pattantyús, Fertő, Libia. Ötnegyedh., ötnegyedh. Tot.: 10:123, 42, 49, 17. Befutó: I—II. 10:1605, I—III. 10:318.

VI. Handicap. 2500 P. 1800 m.* 1. Dobos (5) Kajári, 2. Nanking (5), 3. Irun (2). Fm.: Amadeo, Lator, Sydney, Top Hat, Kópia, Vizta. 1½ h., ½ h. Tot.: 10:67, 23, 27, 36. Befutó: I—II. 10:335, I—III. 10:389.

GYÖNGY LAJOS fogadási irodája

VI., Andrássy út 45. szám
Telefon: 126-335, 114-172.

Fiókirodák: II., Magút körút 5/b. Tel. 161-255 Debrecen, Ferenc József út 11 Tel. 10-10. Győr, Gr. Tisza István tér 7. szám Sítók, Fürdőtelep, „Souvenir”-bolt

A REGGEL

MEGJELENIK MINDEN HETFŐN

Felelős szerkesztő: LAZAR MIKLÓS

Szerkesztő: EGYED ZOLTAN

Felelős kiadó: SZÉPESI JENŐ igazgató

Kiadótulajdonos:

LAZAR MIKLÓS, A REGGEL LAPKIADÓ RT.É.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS

UTAZÁSI IRODA:

VI., ANDRÁSSY ÚT 48 (MUSSOLINI TER)

TELEFON: 129-554 ÉS 139-555

ELŐFIZETES FELELVRE: P 2.50

VASARNAP DELUTAN 3 ÓRÁTOL NYOMDAI

SZERKESZTŐSÉG: VII., MIKSA UCCA &

TELEFON: 146-296, 140-708.

INTERURBAN 842-078 SPORT SZERK 133-368

KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA